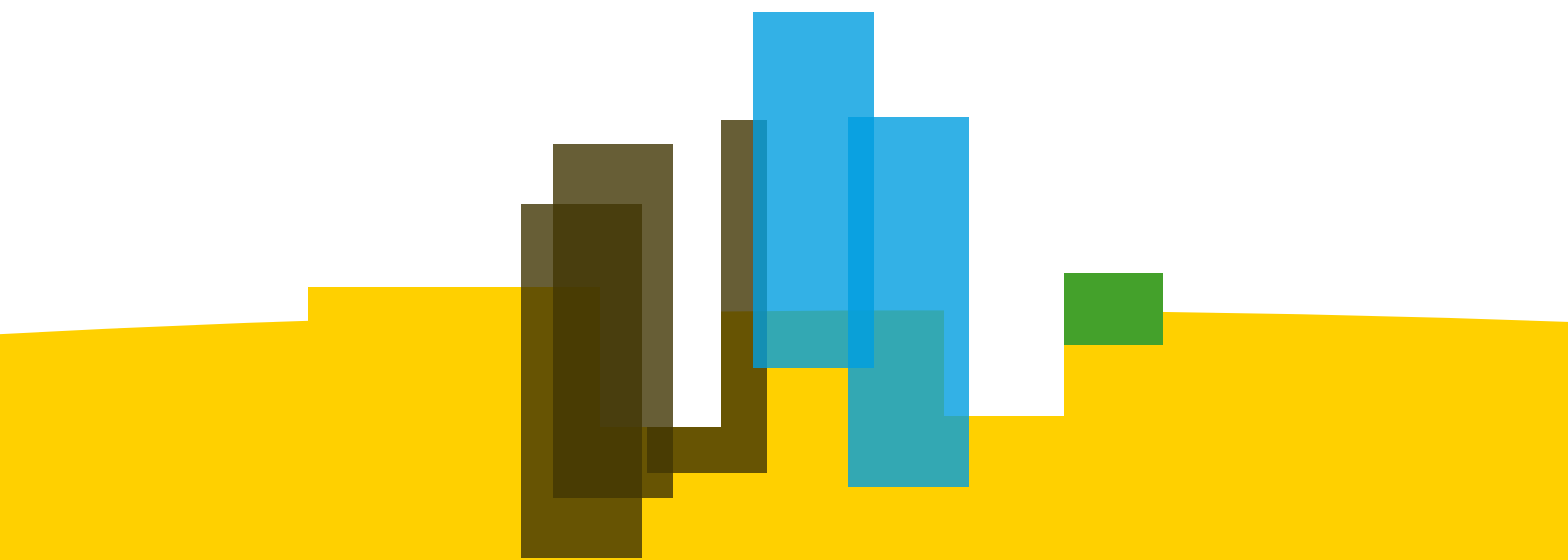

PARTOS

JAAERVERSLAG

2012

inhoudsopgave

Leeswijzer	4
Voorwoord	5
1 In de etalage	6
1.1 Campagne #JeKrijgtWatJeGeeft	6
1.2 De 'Partos 9001': een toetsbare, sectorspecifieke toepassing van iso 9001	6
1.3 Partos gedragscode geactualiseerd	7
1.4 Start raamcontract dienstreizen	7
2 Partos doelen jaarplan 2012	9
A. Belangenbehartiging	9
B. Beeldvorming en Communicatie	10
C.1 Effectiviteit	11
C.2 Betrekken andere actoren	12
C.3 Shared services	13
D. Voorwaardenscheppende activiteiten	14
3 Partos ontwikkelt een gezamenlijke visie op de rol van de particuliere is-branche en draagt deze uit	15
3.1 Basisvisie "toekomst in ontwikkeling"	15
3.2 Drie brede beleidsdialogen	15
3.3 Beeldvorming en herpositionering	16
3.4 #JeKrijgtWatJeGeeft	16
3.5 Evaluatie #JeKrijgtWatJeGeeft	17
3.6 Online dynamiek	18
3.7 Website openoveros.nl	18
3.8 Public Relations en Free Publicity	19
3.9 Why poverty	19
3.10 Café Cosmo	19
3.11 Social media Partos	19
3.12 Nieuwe website/ portal	20
4 Partos behartigt de belangen van particuliere internationale samenwerkingsorganisaties in het debat in Den Haag en Brussel	21
4.1 Lobbynetwerk leden partos	21
4.2 Den Haag: ambtelijk	21
4.3 Den Haag: politiek	21
4.4 #JeKrijgtWatJeGeeft	22
4.5 Verkiezingen 2012	22
4.6 Formatieperiode en de regeringsverklaring	22
4.7 Begrotingsbehandeling 2013	23
4.8 Verdere acties richting de politiek	24
4.9 Brussel (& beyond):	25
4.10 Aidwatch	25
4.11 MFF	26
4.12 Cso development effectiveness	26

5 Partos versterkt de kwaliteit van het particuliere veld	28
5.1 Organisatiekwaliteit	28
5.2 Transparantie: Open Data en IATI	29
6 Partos betreft andere actoren bij het werk van haar leden	35
6.1 Het particulier initiatief	35
6.2 Diaspora in ontwikkeling	35
6.3 Het bedrijfsleven	35
7 Shared services	37
7.1 Themadag goeddoel gericht informatiemanagement.	38
8 Over Vereniging Partos	39
Contactgegevens	39
Verenigingsbestuur 2012	39
8.1 Doelstelling	40
8.2 Missie	40
9 Financiële toelichting	43
Controleverklaring Accountant	59
Bijlagen	61
Bijlage a: begroting 2013	61
Bijlage b: ledenlijst Partos	63

Leeswijzer

Dit jaarverslag bestaat uit een voorwoord, gevolgd door de volgende hoofdstukken:

- “In de etalage” (**blz 6**):
Een korte opsomming van een aantal highlights uit de diverse werkvelden van Partos. Deze komen opnieuw terug in de hoofdstukken over de desbetreffende werkvelden.
- Partos doelen jaarplan 2012:
Overzicht van de doelen die zijn gesteld in het jaarplan van 2012 en de stand van zaken daarop.

Individuele hoofdstukken voor ieder werkveld van Partos, steeds benoemd van uit de doelstellingen van de vereniging:

- Partos ontwikkelt een gezamenlijke visie op de rol van particuliere internationale samenwerkingsorganisaties en draagt deze uit (**blz 15**)
- Partos behartigt de belangen van haar leden in het debat in Den Haag en in Brussel (**blz 21**)
- Partos versterkt de kwaliteit van het particuliere veld (**blz 28**)
- Partos betreft andere actoren bij het werk van haar leden (**blz 35**)
- Partos ondersteunt de efficiëntie van haar leden middels shared services (**blz 37**)

Tenslotte volgen een overzicht van de belangrijkste feiten over vereniging Partos (**blz 39 en 43**) en de jaarrekening 2012 met toelichting, bestuursverklaring en accountantsverklaring.

Voorwoord

Beste leden,

Ongetwijfeld waren er ‘Binnenhof-watchers’ onder u die de val van het eerste Kabinet Rutte al voorspelden voordat we aan 2012 begonnen. Voorspelbaar of niet, het einde aan Rutte I, de daaropvolgende verkiezingen en de kabinetsformatie hebben opnieuw hun weerslag gehad op de activiteiten van Partos in het afgelopen kalenderjaar. Bovendien stonden de laatste weken van het vorige kabinet in het teken van nieuwe mega-bezuinigingen, waarbij opnieuw de begrotingspost ontwikkelingssamenwerking bij sommige onderhandelaars favoriet was. Op het terrein van de belangenbehartiging, maar ook van beeldvorming, was er veel werk aan de winkel – inclusief een stevige campagne vanuit Partos!

Maar ook op het gebied van kennis & effectiviteit zaten we verre van stil! De Partos gedragscode, verplicht voor iedere lidorganisatie, werd na een breed en zorgvuldig proces herzien en door de ALV vastgesteld. Een handleiding en een extern toetsbare toepassingsnorm voor ISO 9001 werden opgeleverd om de leden te ondersteunen in hun eigen kwaliteitszorg. De activiteiten rondom Open Data en Open Development kregen vorm binnen Partos en de basis werd gelegd voor actieve ondersteuning van de lidorganisaties op die veelbelovende manier van omgaan met informatie.

Aan al ons werk lag in 2012 lag ten grondslag de basisvisie “Toekomst in Ontwikkeling”, die de ALV in 2011 had vastgesteld. Deze visie op de kansen en uitdagingen voor ontwikkelingsorganisaties heeft inmiddels enkele doorvertalingen in specifieke standpunten en plaatsbepalingen gekregen en blijft richtinggevend voor vereniging en verenigingsbureau.

Bijgaand jaarverslag geeft een beknopt beeld van de activiteiten en resultaten van Partos in het afgelopen verenigingsjaar. We hebben hard gewerkt en veel ondernomen, veel meer dan vooraf was gepland. Bij alles wat we doen staat altijd maar één doel voorop en daarop worden we graag beoordeeld: Partos draagt bij aan de effectiviteit van het werk van de lidorganisaties. Waar we dat nog beter kunnen doen, zetten we ons graag extra in. Suggesties zijn dan ook van harte welkom!

Annemieke Nijhof, Voorzitter
Alexander Kohnstamm, Directeur

I In de etalage

I.1 Campagne #JeKrijgtWatJeGeeft

Partos heeft namens en met een brede coalitie van ontwikkelingsorganisaties de maanden maart en april 2012 actief campagne gevoerd tegen de dreigende bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking.

Door de financiële crisis, de olopende staatschuld en het begrotingstekort, moet Nederland de komende jaren bezuinigen. Voor Kabinet Rutte stond vast dat geen 'heilig huisje' gespaard bleef en er waren duidelijke signalen dat, na de vorige bezuinigingsronde, er opnieuw een bezuiniging dreigde aan te komen op ontwikkelingssamenwerking. Al in december 2011 werd duidelijk dat het budget voor ontwikkelingssamenwerking prominent op tafel zou liggen bij nieuwe bezuinigingsonderhandelingen tussen de PVV het CDA en de VVD. Op basis hiervan is de urgentie gedeeld door een aantal organisaties om onder de vleugels van Partos gezamenlijk een actie op te zetten tegen de bezuinigingen. Primair is vastgesteld dat het een lobbytraject moest worden, bij voorkeur ondersteund door zichtbare elementen. Begin 2013 is hiervoor een gezamenlijke lobbystrategie geschreven en is er met een groot aantal organisaties nagedacht over de zichtbare kant van een gezamenlijke actie. Onder de vlag van Partos werd toen de campagne #JeKrijgtWatJeGeeft opgetuigd.

Onder verantwoordelijkheid van het Partos bestuur is een stuurgroep ingericht voor de gezamenlijke actie bestaande uit Alexander Kohnstamm (directeur Partos), Tom van der Lee (directeur campagnes Oxfam Novib en bestuurslid Partos) en Dianda Veldman (directeur Rutgers WPF). De bestaande lobbygroep van Partos werkte tijdens de campagne onder de stuurgroep, evenals de communicatiegroep en een social media groep. De standpunten rondom de actie werden inhoudelijk voorbereid door de lobbygroep. Via kamerleden en politieke contacten is getracht zo dicht mogelijk op de onderhandelingen te komen. Tegelijkertijd startte vanaf 1 maart de zichtbare kant van de

actie. De woordvoerders van de actie, Alexander Kohnstamm en Tom van der Lee, kwamen veel in de media en het debat werd vrij inhoudelijk gevoerd. Uiteindelijk werd er vooral door goede contacten en gesprekken dicht op de onderhandeling meegedacht.

Wat heeft de campagne teweeggebracht?

De campagne heeft in Nederland het een en ander teweeggebracht. Het sentiment in de media met betrekking tot ontwikkelingssamenwerking was voorafgaande aan de campagne ronduit slecht te noemen. De koers van de PVV en de uitspraken van Wilders domineerden. De campagne heeft hierin wel een kentering gebracht. Niet alleen de negatieve kanten, maar ook de meer genuanceerde en soms zelfs positieve kanten van ontwikkelingssamenwerking kregen de ruimte in de media. Een inbreng van Bill Gates vroeg zelfs aandacht voor de trots die we als Nederland mogen voelen op onze inspanningen op het gebied van ontwikkelingssamenwerking.

Op 21 april mislukten de Catshuisonderhandelingen, waarna vijf partijen om de tafel gingen om te kijken of ze tot een deal konden komen. De drie nieuwe aangeschoven partijen werden direct nader geïnformeerd rondom ontwikkelingssamenwerking en uiteindelijk werd er in het lenteakkoord niet bezuinigd op ontwikkelingssamenwerking. De campagne werd later geëvalueerd op basis van feedback van alle organiserende partijen. De uitkomsten van deze evaluatie zijn te lezen op pagina 17.

I.2 De 'Partos 9001': een toetsbare, sectorspecifieke toepassing van ISO 9001

Om lidorganisaties te ondersteunen bij het werken aan kwaliteit van de eigen organisatie ontwikkelde Partos in 2011-2012 een sectorspecifieke toepassing van de ISO 9001, bestaande uit een vertaling van de ISO 9001-2008 norm naar de sector ontwikkelingssamenwerking (de Partos 9001) en een

handleiding voor de praktische implementatie van ISO 9001 in deze sector. Op de Algemene Leden Vergadering van Partos in april 2012, hebben de leden ingestemd met de Partos 9001, de sector-specifieke toepassing van de ISO 9001-2008. De Partos 9001 is een initiatief tot zelfregulering op vrijwillige basis. Leden van Partos zijn niet verplicht, maar worden wel actief gestimuleerd om de Partos 9001 toe te passen in hun bedrijfsvoering. Ze krijgen ondersteuning bij de implementatie ervan. Deze inzet is onder meer gerelateerd aan een bepaling in de nieuwe Partos Gedragscode, die enige vorm van extern getoetste kwaliteitszorg voorschrijft.

Ook in 2012 heeft Partos overleg gevoerd met certificerende instellingen actief in de branche over de toepasbaarheid van de Partos 9001 en de mogelijkheden die zij zagen om de Partos 9001 zonder meerkosten mee te nemen bij toetsing en certificering van deelnemende organisaties. Door deze certificerende instellingen (contactgegevens zijn voor leden te vinden op de Partos website) kan voor de Partos 9001 een verklaring worden afgegeven in aanvulling op het certificaat voor de ISO 9001.

Met het Ministerie van Buitenlandse Zaken is er contact geweest over mogelijkheden om op termijn de Partos 9001 te accepteren als mogelijke vervanging voor de organisatietoets die het Ministerie hanteert bij subsidieverstrekingen. Staatssecretaris Knapen verwelkomde in een brief aan de Tweede Kamer over ontwikkelingsorganisaties, de Partos 9001 als voorbeeld van zelfregulering door de sector.

1.3 Partos Gedragscode geactualiseerd

In 2012 heeft Partos in opdracht van de leden de gedragscode geactualiseerd. De vorige gedragscode van Partos, daterend uit april 2006, was volgens de leden toe aan een aanpassing aan nieuwe ontwikkelingen in de sector en in de maatschappij. Om stapeling zoveel mogelijk te voorkomen wordt bovendien in deze nieuwe gedragscode, daar waar relevant, expliciet verwezen naar (specifieke

onderdelen van) andere, reeds geldende codes, regelingen of normen. De Gedragscode kwam tot stand op basis van betrokkenheid van een tijdelijke werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van leden op MT/directieniveau namens een divers aantal organisaties, en een brede ledenconsultatie. Op basis hiervan heeft het Partos Bestuur uiteindelijk een voorstel aan de ALV voorgelegd, inclusief een procedure voor naleving.

Tijdens de ALV van 6 november jl. is de geactualiseerde Partos Gedragscode vastgesteld zoals voorgelegd en werd daarmee bindend voor alle bestaande en nieuwe leden van de vereniging. Wel heeft er een wijziging plaatsgevonden in de voorgestelde samenstelling van de klachtencommissie. Deze zal nu bestaan uit de voorzitter van Partos en twee externe leden.

De nieuwe Gedragscode kunt u vinden op de Partos website (onder Standpunten). Leden worden verzocht om melding te maken van de Partos gedragscode, onder vermelding van de tekst: 'Onze organisatie streeft, als lid van Vereniging Partos, de afspraken na die zijn overeengekomen in de gedragscode.'

1.4 Start raamcontract Dienstreizen

Op 1 januari 2012 is de samenwerking met VCK Travel van start gegaan. Binnen de Shared Services activiteiten van Partos was dit het grootste traject dat gezien de omvang moest worden voorbereid in de vorm van een Europese aanbesteding (in 2011). In 2012 konden enkele tientallen Partos-leden van start met VCK om de kosten van hun dienstreizen te verlagen en de kwaliteit van de service te verhogen. Inmiddels laten de halfjaarlijkse evaluaties zien dat de leden tevreden zijn en steeds tevredener worden met VCK. Daarnaast is in samenwerking met VCK een overeenkomst met Turkish Airlines gesloten waardoor een flink aantal vliegtickets substantieel goedkoper wordt voor participerende leden. Gezien alle andere kostenbesparende en kwaliteitsverhogende inkoopafspraken kan gesteld worden dat veel leden hun lidmaatschapsbijdrage gedurende het jaar snel terugverdienen. Bijzonder is ook te vermelden dat

lidorganisaties van Partos hun werknemers sinds medio december 2012 het Employees Benefits programma mogen aanbieden. Dit programma biedt de leden de mogelijkheid om hun werknemers een uitgebreide serie kortingen op verzekeringen en andere producten aan te bieden, zonder dat het de werkgever geld of moeite kost. Aanmelding voor alle gezamenlijke diensten is eenvoudig te regelen via het Partosbureau.

2 Partos doelen jaarplan 2012

A. Belangenbehartiging

centrale doelstelling	doelen 2012	resultaten
<p>Het vergroten van ruimte voor ontwikkelingssamenwerking en het werk van ontwikkelingsorganisaties in beleidsmatige en financiële zin, bij de politiek, de ambtenarij en (in mindere mate) het bedrijfsleven.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Meer impact als gevolg van lobby richting politiek op branchebrede thema's. • Deze thema's worden namens de branche structureler voor het voetlicht gebracht vanuit gemandateerde standpunten. • ontwikkelingsorganisaties worden beter gehoord bij het nieuw te formuleren overheidsbeleid en hun input zal op overkoepelende thema's zo eenduidig mogelijk zijn. • Het bedrijfsleven en de overheid zijn beter bekend met de rol van NGO's, met name als het gaat om samenwerkingsverbanden met het bedrijfsleven en het stimuleren van private sectorontwikkeling in ontwikkelingslanden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het stuk 'Investeren in ontwikkeling' verbindt is aangenomen als branchestandpunt voor Internationale Samenwerking in het algemeen. • Een branchestandpunt over de relatie overheid-ontwikkelingsorganisaties was eind 2012 in de laatste fase. Richting de verkiezingen is een two-pager ingebracht. Bij beide processen vormden de beleidsgroep en het Partosbestuur de basisstructuur. • Rond de verkiezingen is een wereldkiezer uitgebracht. • In 2012 is met alle (nieuwe) OS woordvoerders contact gelegd. • Partos sprak twee maal met minister Ploumen, richtte de IS Poort op en hield een netwerkbijeenkomst voor de branche en (nieuwe) kamerleden. • Partos schreef drie notities die rondom de begrotingsbehandeling aan Ploumen werden overhandigd. • Partos is actief geweest in AidWatch, Beyond 2015, CSO Development Effectiveness, DARE, EPAN, FDR, MFF en het Policy Forum van CONCORD. • Zowel rondom het MFF als rondom CSO Effectiveness zijn in 2012 bijeenkomsten geweest. • Er is een rondetafelbijeenkomst georganiseerd tussen vertegenwoordigers van Partos en VNO-NCW • De werkgroep Europa is in 2012 omgevormd naar de werkgroep Funding en het algemene lobbygedeelte richting de EU valt nu onder de lobbygroep/het lobby-netwerk. Thematische netwerken zijn gekoppeld aan de lobbygroep.

B. Beeldvorming en Communicatie

centrale doelstelling	doelen 2012	resultaten
<p>Vergroten van de steun voor en betrokkenheid bij ontwikkelingsamenwerking en het werk van Nederlandse ontwikkelingsorganisaties onder het Nederlandse publiek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Herpositionering van ontwikkelingsamenwerking in de samenleving • Kwaliteit van de informatie over OS en het werk van ontwikkelingsorganisaties verbeteren. 	<ul style="list-style-type: none"> • Partos heeft in 2012 via een participatief proces waar 25 lidorganisaties bij waren betrokken een duidelijk kader vastgesteld van hoe de herpositionering van ontwikkelingsamenwerking eruit moet komen te zien. Uitgangspunten in dit kader zijn: 1. We gaan de term ontwikkelingsamenwerking opnieuw laden en 2. We gaan de oproep omdraaien. Ipv Help ons helpen moet het worden: Wij helpen jou helpen. • De verdere invulling van het herpositioneringstraject is goedgekeurd in de ALV van 6 november. Lees meer over dit traject in hoofdstuk 3. • Partos heeft in 2012 de website www.openoveros.nl gelanceerd. Op deze website vind je feiten en fabels over ontwikkelingssamenwerking, verhalen van en uitdagingen voor ontwikkelingsorganisaties. Op deze manier streeft Partos ernaar het publieke debat rondom ontwikkelingsamenwerking te voeden met feiten en resultaten zodat er een goede basis ontstaat voor meningsvorming. Lees meer in hoofdstuk 3. • Partos heeft met de gezamenlijke campagne #JeKrijgtWatJeGeeft veel nieuwe feiten over ontwikkelingsamenwerking in de media gebracht. • Partos heeft een factsheet met belangrijke feiten, argumenten en quotes ontwikkeld.

C.I Effectiviteit

centrale doelstelling	doelen 2012	resultaten
<p>Ondersteunen van lidorganisaties bij het behalen van maximale effectiviteit en efficiëntie bij de uitoefening van hun kerntaken, door het versterken van de kennis en het lerend vermogen van zowel die individuele organisaties als van de branche als geheel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Meer effectiviteit door grotere beschikbaarheid van informatie over werk en resultaten van lidorganisaties • Lidorganisaties versterkt in monitoren en evalueren van hun effectiviteit en leren van de uitkomsten daarvan • Gezamenlijk leren (kennisdelen en ontwikkelen) op basis van gezamenlijke leeragenda • Invloed op formulering kennisbeleid ministerie, in het belang van de branche en met focus op samenwerking • Versterkte kwaliteitszorg bij lidorganisaties • Complementariteit en samenwerking met andere actoren (incl. niet-ontwikkelingssamenwerkingsorganisaties) sterker op netvlies lidorganisatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie voor resultaten tabel B. Beeldvorming en Communicatie • Gezamenlijk leren: Diverse leerbijeenkomsten Leren van evaluaties: 80 deelnemers • Leren in netwerken: 52 deelnemers • PME van lobby en campagnes: 31 deelnemers • Professionele uitwisseling • Leermanagers bijeenkomst: 15 deelnemers • Kwaliteitszorg: 13 deelnemers • Open Data medewerkers: 8 deelnemers • Informatiebijeenkomst over Partos 9001: 30 deelnemers • ODDC ism Open for Change: 80 deelnemers (25 Partos-leden) • New ways for monitoring and evaluation: 25 deelnemers • Practice what you preach (MVO-beleid): 35 deelnemers • Fondsenwervingstraining: 15 en 8 deelnemers • Jaarlijkse kennis- en netwerkbijeenkomst Partos Plaza 2012: 55 deelnemers, 10 organisaties met een bijdrage aan de workshops • Zie voor resultaten tabel E.2 Betrekken andere actoren Samenwerking in uitreiking Briljante Mislukking 2012 uitgevoerd: drie genomineerde casussen, behandeld in workshops en winnaar geselecteerd op Partos Plaza • Nieuw kennisplatform Capaciteitsontwikkeling ontwikkeld: initiatiefgroep met 8 leden, ontwerpvoorstel met platform en zes werkgroepen i.o. • Partos portal als online informatie- en leerplatform nog in ontwikkeling; omgeving gecreëerd. Het online leren blijft nog achter in verwachtingen. • Basis- en gevorderden cursus PME ontwikkeld • Partnertevredenheidsonderzoek uitgezet met 15 deelnemende organisaties en 1 allianties (in totaal 1000 partnerorganisaties) • Coördinatie 1e fase MFS2 evaluatie: voorbereiding werk 10 onderzoeksteams en beoordelen conceptrapportages • Actief ingezet op samenwerking met Ministerie in, en goede betrokkenheid van Partos organisaties bij uitvoering nieuw kennisbeleid voor de sector; maar weinig tot geen ruimte voor betrokkenheid en invloed gekregen. • Partos ambitie op Open Data en IATI geformuleerd; Ondersteuningsprogramma voor organisaties ontwikkeld en ingediend voor financiering bij BuZa/DSO • Geactualiseerde Partos Gedragscode ontwikkeld en goedgekeurd op ALV • Partos 9001 ontwikkeld en uitgezet onder leden

C.2 Betrekken andere actoren

centrale doelstelling	doelen 2012	resultaten
<p>Het als branche betrekken van andere actoren bij ontwikkeling en hun relevantie daarbij (effectiviteit voor ontwikkeling) versterken</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Effectiviteit van samenwerking tussen ontwikkelingsorganisaties en het bedrijfsleven vergroten. • Effectiviteit van mondiaal burgerschap activiteiten van leden versterken • Helpen versterken kwaliteit en effectiviteit PI • Versterken kwaliteit van ondersteuning aan PI • Vergroten inbreng van partners in het Zuiden • Een sprong voorwaarts helpen realiseren bij gebruik internet in samenwerking door PI. 	<ul style="list-style-type: none"> • Projectplan MKB-Portal afgerond, partners bereid gevonden en financiering geregeld. De Portal zal MKB'ers toegang geven tot kennis over ontwikkelingslanden en matches tussen bedrijven en ontwikkelingsorganisaties stimuleren. • Ronde Tafel met Partosleden en VNO NCW-leden gehouden waarin vooroordelen over ontwikkelingsorganisaties verminderd zijn en een basis is gelegd voor gezamenlijke uitgangspunten, te formuleren in 2013 • Bijdrage geleverd aan de totstandkoming van een brochure van DSO over de rol van ontwikkelingsorganisaties in private-sectorontwikkeling. • IS-poort gelanceerd met o.a. VNO NCW en Clingendael • PI-Portal MyWorld is door stakeholdersgroep o.l.v. van NCDO en Partos uitgebouwd tot community van particuliere initiatieven en ontwikkelingsorganisaties • Worknets wordt gebruikt door tientallen particuliere initiatieven en zuidelijke partners • Verkennende bijeenkomst gehouden met PSO Netwerk "Migratie en Ontwikkeling" over eventuele opvolging binnen Partos

C.3 Shared Services

centrale doelstelling	doelen 2012	resultaten
<p>Ondersteunen van de leden in de efficiëntie en de kwaliteit van het secundaire proces waar dat door de leden gewenst wordt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Op verschillende cruciale onderdelen dienst- verlening die kosten- voordeel en kwaliteitswinst voor de leden oplevert • Betere inkoopkwaliteit leden door actieve onderlinge uitwisseling o.h.g.v. inkoop en sup- port, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dienstreizen via VCKTravel ten behoeve van 30 leden. De gemiddelde klantwaardering ligt op 7,6. • Esprit Telecom. Acht leden hebben hun bestaande contract verbeterd bij Esprit verbeterd. 19 leden hebben belangstelling. • Kantoormachines Xerox: er is een portal gebouwd voor de leden waarop het aanbod zichtbaar is gemaakt. • Clip It, online media monitoring. 5 leden maken hiervan gebruik en hebben een jaarcontract met grote korting. • Visumdiensten CIBT. 35 leden maken hiervan gebruik en hebben daarmee 30% korting op de online diensten. • Employee's Benefits inkoopvoordelen voor werknemers van start gegaan op het gehele privé domein van reizen, autohuur en verzekeringen tot cadeaus. • Er zijn twee contracten tot stand gekomen in nauwe samenspraak met enkele leden: de dienstreizen en de lijst van preferred suppliers voor juridische dienstverlening. Bij de dienstreizen is drie maal een gebruikers enquête gehouden waaraan de meeste gebruikers hebben deelgenomen. De resultaten zijn besproken met de klankbordgroep van leden en vervolgens met VCK Travel. Op verzoek van de leden is aanvullende dienstverlening gecontracteerd voor visumverstrekking. • Een overall stuurgroep van leden ter ondersteuning van Shared Services is niet haalbaar gebleken vanwege gebrek aan tijd en/of animo bij de leden, op de deeltherreinen ICT en HRM is er wel ruggespraak bij het tot stand komen van activiteiten. • Er is in 2012 regelmatig overleg geweest met VFI diensten over de toetreding van alle Partosleden tot de deals die VFI voor de leden beschikbaar heeft. In 2012 was dat maar voor een klein deel het geval. Alleen voor de leden die CBF-keur hebben zijn er de beste inkoopcontracten aangeboden. VFI stelt dat Partosleden een aan CBF-keur gelijkwaardig bewijs van bonafide zijn moeten kunnen overleggen. Mogelijk dat de nieuwe Partos gedragscode met het handhavingreglement hiervoor borg kan staan, dit is nog ter beoordeling aan het VFI Bestuur.

D. Voorwaarden-scheppende activiteiten

centrale doelstelling		resultaten
<ul style="list-style-type: none"> • Optimaal betrekken van bestaande en nieuwe lidorganisaties • Versterken Partosbureau door ledengroei en inkomsten-diversificatie 		<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwe financiële voorwaarden goedgekeurd door ALV: • Heldere scheiding kerntaken (betaald uit contributie) en overige activiteiten (extern/additioneel gefinancierd). • Forse bezuinigingen vanwege wegvallen PSO-partnership en Kwaliteitshuis • Behoud van het totale contributiebedrag ondanks afgenomen omzetten bij lidorganisaties, door verhoging van de contributiepercentages • Opnieuw ledenaanwas bereikt, ondanks reeds hoge dekingsgraad in de sector • Meer en betere informatievoorziening aan leden door nieuwe Partos-portal en nieuwe nieuwsbrief-engine • Knipseldienst beschikbaar voor alle leden via Partos-portal (naast shared services contract voor inkoop zoektermen) • Kennisdossiers opgenomen in de nieuwe portal, inclusief alle digitale kennis van PSO over capaciteitsontwikkeling • Succesvolle externe/additionele financiering verkregen voor projecten als de MKB-Portal en de PSO-kennisbank. Nieuwe projectvoorstellen ingediend voor o.a. ondersteuning van de leden bij open data en het leren over capaciteitsontwikkeling.

3 Partos ontwikkelt een gezamenlijke visie op de rol van de particuliere is-branche en draagt deze uit

3.1 Basisvisie “Toekomst in ontwikkeling”

Een heldere, gezamenlijke, branchebrede visie op de toekomst van IS in een veranderende wereld is een noodzakelijke voorwaarde voor het bevorderen van de maatschappelijke beeldvorming rond de meerwaarde van particuliere IS-organisaties. Alleen met zo'n visie op IS en onze rol daarbinnen kunnen de belangen van onze branche structureel worden behartigd in samenleving, politiek en ambtelijke apparaten. Daarnaast maakt een duidelijke positie van de particuliere IS-branche de samenwerking onderling, maar ook met andere (vaak nieuwere) IS-actoren beter mogelijk. Een gezamenlijke visie op de toekomstige rol van particuliere IS-organisaties is bovendien een belangrijke voorwaarde voor een kennis- en innovatiestrategie voor de branche.

De basisvisie van Vereniging Partos: “Toekomst in Ontwikkeling” is na een uitgebreid consultatieproces opgesteld en in de Algemene Ledenvergadering van 26 april 2011 unaniem vastgesteld. Zij geeft weer waar wij als Nederlandse ontwikkelingsorganisaties gezamenlijk voor staan en waar wij naartoe willen – elke organisatie op haar eigen wijze en vanuit haar eigen achtergrond.

De visie is mede het vertrekpunt geweest voor het herpositioneringstraject, de gedragscode, de leeragenda's en een nadere uitwerking in branchestandpunten op specifieke onderdelen zoals de relatie met de rijksoverheid en andere actoren. In 2012 is de Engelse vertaling van de visie opgeleverd.

3.2 Drie brede beleidsdialogen

De visie vormt de basis voor de verschillende dialogen die Nederlandse ontwikkelingsorganisaties aangaan met de overheid, het bedrijfsleven en werknemersorganisaties over de toekomst van

Internationale Samenwerking en de rollen van de verschillende actoren daarbinnen. Deze verschillende langetermijn processen zijn als volgt op te delen:

- 1 Een dialoog tussen de Nederlandse overheid en ontwikkelingsorganisaties.
- 2 Het SER-advies waarvoor het bedrijfsleven en werknemersorganisaties de eindverantwoordelijkheid dragen en ontwikkelingsorganisaties om input is gevraagd.
- 3 Een dialoog tussen ontwikkelingsorganisaties, de overheid, het bedrijfsleven en werknemersorganisaties.

Met het doel de drie processen vanuit dezelfde boodschap en als samenwerkende ontwikkelingsorganisaties aan te pakken speelt Partos een faciliterende en inhoudelijk ondersteunende rol bij deze processen. Voor deze dialogen is dan ook een beleidsgroep opgericht. Deze groep, waarvoor alle directeurs van Partosleden zich kunnen aanmelden, bestaat uit Partosleden die voor deze processen onderwerpen inventariseren en standpunten helpen formuleren. In 2012 bestond de beleidsgroep uit ongeveer twintig vertegenwoordigers van lidorganisaties van Partos, inclusief de bestuursleden van Partos.

De stand van zaken van de dialogen is als volgt: De betrokkenheid van Partos bij het SER advies is in 2011 afgerond en wordt beschreven in het Partos jaarverslag van datzelfde jaar op pagina 21. De dialoog tussen bedrijfsleven, overheid en ontwikkelingsorganisaties is vanwege de politieke ontwikkeling niet van de grond gekomen. Meer over de activiteiten die Partos doet rondom de relatie ontwikkelingsorganisaties en bedrijfsleven vindt u bij onderdeel 6b van dit jaarverslag. In het kader van de relatie met de overheid is gewerkt aan een branchestandpunt over de relatie tussen

Nederlands middenveld en Nederlandse overheid binnen internationale samenwerking. Dit wordt in 2013 gepubliceerd.

3.3 Beeldvorming en herpositionering

In 2011 heeft Partos het initiatief genomen om te werken aan een structurele aanpak die gericht is op een realistisch en motiverend beeld van Internationale samenwerking in de Nederlandse maatschappij. Deze structurele aanpak heeft in 2012 geresulteerd in twee belangrijke bijeenkomsten die bepalend en richtinggevend zijn voor het herpositioneringstraject dat in 2013 wordt voortgezet en wordt afgerond.

Op 11 januari 2012 vond op verzoek van enkele leden van Partos een herpositioneringsbijeenkomst plaats. Deze bijeenkomst werd gefaciliteerd door twee communicatieprofessionals die de groep meenamen in de 'Why', de 'How' en de 'What'. De 'waarom' vraag beantwoorden vormt de essentie van wat je doet. Waarom doe je wat je doet?

Deze vraag is tijdens de bijeenkomst beantwoord met: 'We vinden het onverdraaglijk dat niet ieder mens tot zijn recht komt'. De 'How' gaat over hoe je doet wat je doet. Deze is als volgt geformuleerd: 'Daarom geven wij onze onvoorwaardelijke steun aan moedige mensen die zich inzetten voor de verbetering van de leefomstandigheden van anderen, waar dan ook ter wereld.' En tenslotte is de 'what' vraag (wat doe je) voor iedere organisatie anders in te vullen. Dat kan zijn humanitaire hulp, armoedebestrijding, capaciteitsopbouw etc.

Op 14 september 2012 werd een vervolgbijeenkomst georganiseerd. Hier waren ongeveer twintig leden vertegenwoordigd. Directeuren of hoofden communicatie/ lobby waren bijeen van de beleidsgroep en het bestuur van Partos onder leiding van opnieuw dezelfde communicatieprofessionals.

Voortbordurend op de bijeenkomst op 11 januari is hier het kader opgesteld voor het verdere herpositioneringstraject. De volgende vertrekpunten zijn tijdens deze dag met elkaar geformuleerd:

- De term ontwikkelingssamenwerking wordt een nieuwe kans gegeven om richting het Nederlandse publiek te beschrijven waarom we

doen wat we doen/ hoe we doen wat we doen en wat we doen.

- In de communicatie gaan we uit van de om-draaiing: 'Wij helpen jou helpen'. Nu nog wordt erg veel gecommuniceerd vanuit 'Help ons helpen'. Uitgangspunt gaat worden: 'Wij helpen jou helpen', waarmee je dichter aansluit bij de belevingswereld van de Nederlandse burger.
- De 'Why' en de 'how' blijven in het traject gehanteerd.

Het verdere herpositioneringstraject heeft als belangrijkste uitgangspunt meegekregen dat Partos in samenwerking met haar leden de term ontwikkelingssamenwerking gaat herladen. Leden kunnen zich bij dit traject aansluiten en meehel- pen ontwikkelingssamenwerking op een vernieuwende manier op de kaart te zetten. Er zit geen verplichting aan vast. Partos streeft er wel naar zoveel mogelijk leden hierbij betrokken te krijgen. Deze aanpak is in de ALV van November 2012 goedgekeurd.

3.4 #JeKrijgtWatJeGeeft in de media

Zoals in hoofdstuk; 'In de etalage' is te lezen, heeft Partos met en namens een brede coalitie van lid-organisaties begin 2012 actief campagne gevoerd tegen de dreigende bezuinigingen op het overheidsbudget voor ontwikkelingssamenwerking. Deze campagne is o.a. tot stand gekomen met medewerking van de externe communicatieprofessionals Alex van der Weide en Robbert Janssen (de CLVB) en Ronald Scheepers. Laatstgenoemde is verbonden aan het communicatiebureau 'De Wit communicatie' die de slogan: 'Je Krijgt Wat Je Geeft' heeft bedacht. Ten behoeve van de campagne is een website in het leven geroepen: www.jekrijgtwatjegeeft.nu waarop de actie stond uitgelegd, een vraag-antwoordlijst over de actie en de reden van campagnevoeren, de media-artikelen die in deze periode werden gepubliceerd en een twittermodule om de onderhandelaars in het Catshuis rechtstreeks te twitteren. Daarnaast was ook een Facebookpagina in het leven geroepen die in een paar weken al ruim 2.000 geliked is. Ook het twitteraccount #JeKrijgtWatJeGeeft had zo'n 500 followers. De campagne is van start gegaan met

een opiniebrief die door een twintigtal prominente Nederlanders is ondertekenend. Onder de ondertekenaars waren: Doutzen Kroes, Peter r. de Vries, Doekle Terpstra, Herman Wijffels en Antoine Bodar. De brief is op 5 maart gepubliceerd op Metronieuws.nl en heeft een kort berichtje in het dagblad Metro gekregen. Dit initiatief heeft veel stof doen opwaaien en de campagne in Nederland onder de aandacht gebracht. In de periode van de campagne hebben verschillende nationale en internationale prominenten van zich laten horen in de media. Onder hen waren o.a.: Bill Gates, Desmond Tutu en Annie Lennox. Ook is er in samenwerking met NCDO en TNS NIPO een onderzoek gedaan naar de kennis die de gewone Nederlander heeft over het budget dat naar ontwikkelingssamenwerking gaat. Dit in reactie op onderzoeken van bijvoorbeeld Maurice de Hond waaruit steeds het beeld opdook dat driekwart van de Nederlanders wilden bezuinigen. Uit onderzoek van NCDO kwam een ander beeld. Gemiddeld kwam hieruit naar voren dat men dacht dat 5,6% in plaats van 0,7% van het overheidsbudget naar ontwikkelingssamenwerking ging. Toen men het daadwerkelijke bedrag hoorde wilde nog maar minder dan de helft verder bezuinigen op ontwikkelingssamenwerking. Ook dit onderzoek is volop door de media meegenomen.

3.5 Evaluatie #JeKrijgtWatJeGeeft

In het kader van de campagne #JeKrijgtWatJeGeeft die in het voorjaar 2012 vanuit Partos is gevoerd, is een evaluatie gedaan. Omdat er van te voren geen harde doelstellingen zijn geformuleerd en geen nulmeting is gedaan, was het niet mogelijk om een echte evaluatie uit te voeren. Maar is het een procesbeschrijving geworden aan de hand van acht interviews met deelnemers van de campagne, een online survey onder 16 personen die aan de campagne hebben meegewerkt en campagnedocumenten waaruit een aantal belangrijke conclusies, lessen en aanbevelingen zijn gekomen. De belangrijke conclusies, lessen en aanbevelingen zijn onder andere:

- De deelnemers aan de online survey en de diepte interviews zijn over het overgrote deel erg positief over de resultaten van de cam-

pagne #JKWJG. Zo scoorde de campagne in de online survey gemiddeld een 7.

- 93% van de mensen die de online survey hebben ingevuld vond dat de verwachte resultaten van de campagne zijn behaald: "Met het minimale budget is het maximale bereikt".
- Volgens de overgrote meerderheid van de respondenten heeft de campagne #JKWJG bijgedragen aan een positiever beeld rondom ontwikkelingssamenwerking bij de politiek en de media.
- Het gros van de deelnemers aan de online survey en de diepte interviews vindt dat de campagne als belangrijk resultaat heeft gehad dat ontwikkelingssamenwerking weer op de kaart is gezet en de discussie over ontwikkelingssamenwerking door de campagne is aangezwengeld.
- Een ander punt dat regelmatig wordt genoemd is dat er veel aandacht in de media is geweest en er in korte tijd een goede achterban is opgebouwd.
- Meerdere respondenten roemden de samenwerking. Ondanks de grote tijdsdruk, de onduidelijke kaders en het harde werken zijn mensen erg te spreken over dit gezamenlijke proces. Veel organisaties zijn in staat gebleken over de grens van hun eigen organisatie heen te kijken en voor het gemeenschappelijke belang te gaan. De politieke urgentie heeft volgens een aantal hieraan bijgedragen.
- Een meerderheid van de respondenten geeft aan dat de samenwerking binnen de coalitie #JKWJG de effectiviteit van de campagne nadrukkelijk heeft vergroot. 'Samen sta je sterker' is een terugkerend argument.
- Partos heeft volgens respondenten een goede rol gespeeld in deze campagne, al werd er ook opgemerkt dat Partos niet 'campaign ready' is. De organisatie Oxfam Novib heeft een relatief belangrijke bijdrage geleverd aan de campagne. Volgens de respondenten moet dat bij een eventueel volgende campagne meer in evenwicht komen.
- Voor een volgende keer moet er ook duidelijker van te voren een heldere opdracht worden neergelegd bij de campagnegroep en moet er

sprake zijn van een duidelijke opdrachtgever. Een duidelijke structuur en een helder mandaat voorkomen de onrust die er nu aan het begin was.

- Voor de volgende keer moet er aan het begin een duidelijke strategie worden gemaakt. Ook de wensen en outcomes moeten duidelijker aan het begin worden gemarkeerd en er moet een draaiboek worden gemaakt.

3.6 Online dynamiek

In 2012 is de samenwerking tussen Partos, NCDO en EMMA Communicatie (voorheen Politiek online) afgerond. Op aanvraag van Partos en NCDO heeft EMMA Communicatie de online dynamiek rondom ontwikkelingssamenwerking gemonitord en geanalyseerd. Dit vond plaats in de periode September 2011 en September 2012. Voorafgaande hieraan heeft EMMA Communicatie een online omgevingsanalyse uitgevoerd in 2010. Hieruit kwam duidelijk naar voren dat de sector online onder vuur ligt. Op veel bekende fora en blogs wordt forse kritiek geuit op ontwikkelingssamenwerking. De sector is zelf online nauwelijks zichtbaar, weinig proactief en uitgesproken.

EMMA Communicatie heeft in 2012 drie analyses uitgevoerd van deelaspecten van de online dynamiek. De inhoudelijke analyse eind 2011 wees uit dat het toen actuele online debat over ontwikkelingssamenwerking zich vooral afspeelde op de grotere landelijke nieuwssites. Wat ook opviel was dat het debat daar alleen ging over de hoogte van het budget en dus niet over de inhoud van ontwikkelingssamenwerking. Voor de feitelijke resultaten en investeringen van ontwikkelingssamenwerking was nauwelijks aandacht. De tweede analyse betrof een actorenanalyse waarin de aandacht werd gericht op personen die zich online sterk manifesteerden rondom ontwikkelingssamenwerking. Deze actoranalyse leverde een groslijst van 75 personen op. De selectie bood een basis voor het zetten van eerste stappen in de richting van het netwerk van opiniemakers. Analyse 3 had betrekking op het debat rondom de bezuinigingen. Dit was tevens de periode waar de campagne #JKWJG van start ging. Uit deze analyse kwam naar voren:

de online aandacht voor ontwikkelingssamenwerking was zeer groot. Op bijna dagelijkse basis was er wel een artikel op een van de grotere nieuwssites waarop ook vele reacties kwamen. Het merendeel was negatief: er is geen aantoonbaar effect en het geld is in Nederland nu harder nodig.

Conclusie: In het publieke debat over ontwikkelingssamenwerking is het frame van de critici nog steeds erg dominant, de sector is nog vooral reactief en defensief. De genuanceerde opinies moeten uiting krijgen op nieuwssites en niet blijven hangen in de 'incrowd' media als Vice Versa. Een zwaardere vorm van netwerkbenadering is nodig evenals het inzetten van boegbeelden.

Partos en NCDO hebben de mogelijkheden verkend om een online netwerk op te zetten. Dit bleek in de praktijk echter zeer moeilijk omdat de kracht van opiniemakers er juist in schuilt dat zij niet gebonden zijn aan een partij of organisatie. Partos heeft hiertoe wel een aanzet gedaan met het organiseren van een Café Cosmo dat o.a. tot doel had om binnen de eigen leden krachtige online boegbeelden te vinden. De meesten waren aangesloten bij ID Leaks. Partos heeft om die reden de relatie met ID Leaks geïntensiveerd door hen te ondersteunen met analyses en middelen, zoals het beschikbaar stellen van een online dashboard waarmee snel online discussies te vinden zijn. Met het opzetten van de website Openoveros.nl heeft Partos een plek gecreëerd voor genuanceerde informatie over ontwikkelingssamenwerking en ID Leaks is partner hierin.

3.7 Website openoveros.nl

Partos heeft een website ontwikkeld die feiten over ontwikkelingssamenwerking voor het voetlicht brengt. Het doel van de website www.openoveros.nl is primair om het Nederlandse publiek op een feitelijke en authentieke manier te informeren over ontwikkelingssamenwerking. Op deze website vind je feiten en fabels over ontwikkelingssamenwerking, verhalen en resultaten van ontwikkelingsorganisaties en dilemma's en uitdagingen waar zij voor staan. Ook dient het uitdrukkelijk een plek te worden waar opiniemakers, jour-

nalisten en politici kunnen putten uit geverifieerde informatie en zodoende de juiste feitelijkheden kunnen inbrengen in hun werk. Op deze manier streeft Partos ernaar het publieke debat rondom ontwikkelingssamenwerking te voeden met feiten zodat er een goede basis ontstaat voor meningsvorming onder het Nederlandse publiek.

Deze feitenbasis dient een langer termijn doel. Het moet uiteindelijk een rijkelijk gevulde website worden met uiteenlopende informatie over ontwikkelingssamenwerking en het werk van ontwikkelingsorganisaties. Partos heeft de website ontwikkeld. Daarnaast is een redactieraad actief bestaande uit de volgende leden: Woord en Daad, Aqua for All, Unicef en SNV. Ook ID Leaks is hierbij betrokken.

3.8 Public Relations en free publicity

Het jaar 2012 is een politiek roerig jaar geweest waar Partos diverse malen publiekelijk in heeft opgetreden. Zo is Partos tijdens en dankzij de campagne #JKWJG meermalen in de media geweest. Directeur Alexander Kohnstamm heeft diverse interviews gegeven aan o.a. Radio 1, NCRV Standpunt en KRO Tijd voor Twee. Ook Pownews is te woord gestaan, maar die hebben het uiteindelijk niet uitgezonden. Daarnaast was woordvoerder Tom van der Lee ook op diverse radio- en televisieprogramma's zoals Frits Sp!ts, Debat op 2 en Een Vandaag te zien en te horen. Hij sprak hier namens Partos. Na de campagne wisten de media Partos nog steeds goed te bereiken. In aanloop naar de verkiezingen heeft Partos actief gereageerd op politieke discussies rondom ontwikkelingssamenwerking in de media. In mei publiceerde Trouw een groot artikel met Alexander Kohnstamm zelfs op de voorpagina naar aanleiding van het standpunt 'Internationale Samenwerking, Toekomst in ontwikkeling', waarin werd gepleit voor een nieuwe mondiale agenda waar een nieuw financieel kader voor moest worden ontwikkeld. De kop van dit artikel luidde echter: 0,7 procentnorm onderhandelbaar. Een misvatting van de koppenmaker, aangezien gepleit werd om het financieringskader te verhogen en bovendien de hoofdzaak niet de financiën waren maar de inzet op een brede mondiale agenda. Het artikel zelf maakte dit wel goed duidelijk. Daarnaast reageerde Partos scherp op

het VVD voorstel om drie miljard te bezuinigen op ontwikkelingssamenwerking. Verder heeft Partos zelf opinieartikelen geschreven en geplaatst gekregen in o.a. het Reformatorisch Dagblad en Trouw. Ook in de branchemedia Vice Versa en One World heeft Partos meermalen op diverse onderwerpen van zich laten horen.

3.9 Why Poverty

Partos heeft inhoudelijk meegedacht rondom het media-evenement Why Poverty van de VPRO. Allereerst is de projectleider van de VPRO op dit evenement te gast geweest bij Café Cosmo om een oproep te doen aan de leden van Partos om mee te denken over de inhoudelijke invulling daarvan. Vervolgens heeft Partos als intermediair opgetreden tussen de VPRO en haar leden door oproepen van de VPRO via nieuwsbrieven te verspreiden. Tevens was Partos zelf aanwezig bij een inhoudelijke brainstorm over de invulling van de week en heeft ter plekke en naderhand nog op diverse wijze ideeën geleverd.

3.10 Café Cosmo

Partos heeft in 2012 in totaal zes Café Cosmo's georganiseerd. De thema's van deze Café Cosmo's varieerden van 'hoe wapen je je tegen online kritiek', 'Hoe kun je de beeldvorming rondom je eigen organisatie en rondom ontwikkelingssamenwerking verbeteren' tot en met 'hoe creëer je zelf een sterk merk'? Gemiddeld waren er per bijeenkomst twintig leden aanwezig. De reacties op Café Cosmo zijn over het algemeen zeer positief en het lijkt echt te leven onder de leden.

3.11 Social Media Partos

Partos heeft een actief social media beleid en onderhoudt twee facebookpagina's: [Partos NL](#) (159 likes) en [Open over OS](#) (669 likes). De eerste pagina is bedoeld voor Partos brede en branchebrede activiteiten, de tweede pagina heeft tot doel om de bezoekersaantallen voor de website [openoveros.nl](#) te vergroten en heeft daarmee een promotioneel doel. Daarnaast beschikt Partos over vier twitteraccounts:

[@PartosNL](#) over algemene Partos activiteiten en weetjes (586 volgers),

[@OSwerkt](#) waarin de verschillende activiteiten, programma's en resultaten van leden worden doorgetwitterd (707 volgers), [@PartosAK](#), de twitteraccount van Alexander Kohnstamm waarin meer persoonlijke en politiek getinte uitspraken worden gedaan gericht op het inhoudelijk werk (1.015 volgers) en [@PartosPLaza](#) gericht op ontwikkelingen op het gebied van effectiviteit, transparantie en leren (975 volgers). De social media van Partos vormen onderdeel van een proactief beleid om meer richting de leden, maar ook extern richting journalisten, politiek, de overheid en opiniemakers zichtbaar te zijn en contacten aan te halen.

3.12 Nieuwe website/ portal

Partos heeft in 2012 een nieuwe website ontwikkeld en gelanceerd. Deze website is een heuse portal waar leden zelf kunnen inloggen om bij documenten te komen, reacties kunnen plaatsen en met anderen in contact kunnen komen. Tegelijkertijd voldoet deze website aan het fenomeen: 'het nieuwe werken' waardoor ook op andere plekken, zoals thuis ingelogd en gewerkt kan worden in de online server.

4 Partos behartigt de belangen van particuliere internationale samenwerkingsorganisaties in het debat in Den Haag en Brussel

Onder deze ambitie wordt specifiek ingegaan op het behartigen van de belangen in Den Haag en in Brussel, dat wil zeggen bij politiek en ambtelijk relevante organen. Bij deze communicatie staat Partos als branchevereniging voor Internationale Samenwerking voor de belangen van haar leden. Haar eerste doel daarbij is behartiging van het belang van ontwikkelingssamenwerking zelf, inclusief het belang van draagvlak daarvoor en de rol van maatschappelijke organisaties daarbinnen.

4.1 Lobbynetwerk leden Partos

De politieke activiteiten worden uitgevoerd onder de coördinatie van de Advocacy Manager van Partos in nauwe samenwerking met de directeur. Hierbij speelt het lobbynetwerk van Partos een zeer belangrijke rol, zowel in het bespreken van de strategie, de inhoud van de lobby als in de uitvoering ervan. Standpunten en brieven die Partos richting politiek gebruikt vinden hun basis in een lobbygroep van ongeveer tien organisaties. Deze stukken worden waar nodig met het bestuur, de beleidsgroep en het bredere lobbynetwerk gemandateerd. In de lobbygroep nemen lobbyisten plaats die vanuit hun functie expliciet een rol hebben op de branchebrede thema's, zoals het belang van IS en het belang van ontwikkelingsorganisaties. Het lobbynetwerk van Partos bestaat verder uit samenwerkingsverbanden rondom verschillende thema's. Binnen de branche worden op dit moment de volgende samenwerkingsverbanden gesignaleerd WO=MEN (gender), Tax Justice (belastingregels), BMO (mensenrechten), SAN! (Hiv/Aids), GCE (onderwijs), Voice en Platform voor Humanitaire Actie (noodhulp), het Kinderrechtencollectief, het cluster gezondheidszorg en het Dutch Consortium for Rehabilitation. In de lobbygroep zijn links aangewezen met genoemde samenwerkingsver-

banden. Het gehele Partos lobbynetwerk ontvangt de ingenomen Partos standpunten en kan daarop reageren.

4.2 Den Haag: ambtelijk

De relaties met ambtenaren van Buitenlandse Zaken zijn in 2012 verder uitgebouwd. Zowel in formele als informele contacten worden informatie en gedachten uitgewisseld. Dit soort overleg is nuttig voor beide zijden, maar gaat nooit voorbij aan de eigen verantwoordelijkheid die ieder heeft in het maken en uitvoeren van beleid.

Naast Buitenlandse Zaken zijn er uiteraard ook contacten met ambtenaren, maar in 2012 zijn die nog relatief beperkt gebleven. Belangrijk is de samenwerking met Agentschap.nl (onderdeel van het Ministerie van Economische Zaken en Innovatie) in met name de bedrijvenportal (zie elders in dit jaarverslag). Noemenswaardig is ook het contact dat met Algemene Zaken en met Veiligheid en Justitie plaatsvindt bij monde van SBF – de Samenwerkende Brancheverenigingen Filantropie, die inmiddels een uitnodiging heeft gedaan richting Partos om zich formeel aan te sluiten in een nader te definiëren capaciteit. Hierover wordt in 2013 besloten, mede gezien de weinig succesvolle geschiedenis tussen SBF en Partos in de afgelopen periode verdient dat serieuze aandacht.

4.3 Den Haag: politiek

De grootste politieke momenten voor de branche in 2012 waren:

- Het Catshuisoverleg
- De verkiezingen 2012
- De formatieperiode en de regeringsverklaring
- Begrotingsbehandeling 2013 in september, november en december

4.4 #JeKrijgtWatJeGeeft

Zoals in hoofdstuk; 'In de etalage' is te lezen, heeft Partos met en namens een brede coalitie van lid-organisaties begin 2012 actief campagne gevoerd tegen de dreigende bezuinigingen op het overheidsbudget voor ontwikkelingssamenwerking. Al in december 2011 werd duidelijk dat het budget voor ontwikkelingssamenwerking prominent op tafel zou liggen bij nieuwe bezuinigingsonderhandelingen tussen de PVV, het CDA en de VVD. Op basis hiervan is besloten om onder de vleugels van Partos gezamenlijk een actie op te zetten tegen de bezuinigingen. Primair is vastgesteld dat het een lobbytraject moest worden, bij voorkeur ondersteund door zichtbare elementen. Begin 2013 is hiervoor een gezamenlijke lobbystrategie geschreven en is er met een groot aantal organisaties nagedacht over de zichtbare kant van een gezamenlijke actie. Onder de vlag van Partos werd toen de campagne #JeKrijgtWatJeGeeft opgetuigd. De standpunten rondom de actie werden inhoudelijk voorbereid door de Partos lobbygroep. Via Kamerleden en politieke contacten is getracht zo dicht mogelijk op de onderhandelingen te komen. Uiteindelijk werd er vooral door goede contacten en gesprekken dicht op de onderhandeling meegedacht.

4.5 Verkiezingen 2012

Zodra het Catshuisoverleg was mislukt, was het duidelijk dat er nieuwe verkiezingen zouden komen en ging Partos aan de slag met het opstellen van de branche-input in de verkiezingsprogramma's. Op basis van de standpunten tot dan toe en het document "Investeren in Ontwikkeling Verbindt" dat tijdens #JKWJG werd gebruikt, stelde Partos een 'two-pager' op waarin werd gepleit voor een nieuwe mondiale agenda voor ontwikkelingssamenwerking. Het standpunt kwam in ongeveer twee weken tot stand met behulp van het bestuur en de beleidsgroep van Partos. Dit standpunt genaamd "Internationale Samenwerking, Toekomst in Ontwikkeling" riep politieke partijen op om stevig te blijven inzetten op duurzame en rechtvaardige mondiale ontwikkeling, inclusief de afspraken die daarover wereldwijd al bestaan. Tegelijkertijd moet Nederland een nieuwe mondi-

ale agenda helpen vormgeven met bredere doelen en nieuwe financieringsvormen. Het standpunt werd gepubliceerd op de Partos website, gestuurd aan alle schrijfcommissies van zittende politieke partijen en gedeeld met alle Partosleden. Op basis van het gepubliceerde standpunt werd een artikel gepubliceerd in Trouw.

De wereldkiezer

Samen met NCDO en EEN heeft Partos ProDemos de opdracht gegeven een wereldkiezer in te richten. Deze online tool, ontwikkeld door de makers van de Stemwijzer, geeft de Nederlander die Internationale Samenwerking wil laten meewegen in zijn stem op 12 september een stemadvies mee. Binnen deze Wereldkiezer konden kiezers hun eigen programma samenstellen op een achttal thema's op het gebied van Internationale Samenwerking. Partos voerde regie op de inhoud en de communicatie.

De Wereldkiezer werd in totaal door 10.000 mensen ingevuld, wat beduidend minder is dan de Wereldkiezer die Partos, EEN en NCDO bij eerdere verkiezingen hebben ingezet. Verklaring hiervoor is dat Pro Demos de wereldstemwijzer niet meer aanbood. Dat betekende dat men niet meer de 30 algemene vragen voorgeschoteld kreeg met de tien extra vragen gericht op internationale samenwerking. Het voordeel hiervan was dat men in één keer een stemadvies kreeg, in plaats van op meerdere plekken. De tool die Pro Demos nu aanbood was een programmatool waar mensen gericht op een tiental stellingen moesten aangeven wat ze vanuit de verschillende verkiezingsprogramma's op dit onderdeel het meest relevant vonden. Om dit goed te kunnen beoordelen moest de kiezer zelf over enige kennis op het gebied van IS beschikken. Voor volgende verkiezingen moet bezien worden of de samenwerking met ProDemos voortgezet wordt, gezien hun nieuwe en voor ons doel minder effectieve aanpak.

4.6 Formatieperiode en de regeringsverklaring

Aangezien de Nederlandse economie niet beter ging presteren was het duidelijk dat de druk op de

Nederlandse overheidsbegroting zou blijven. Van de tien zittende politieke partijen stonden er acht zeer positief tegenover ontwikkelingssamenwerking en de Nederlandse inzet tegen armoede en onrecht wereldwijd, zij stelden dan ook minimaal handhaving voor van deze investering. De VVD bleef kritisch op de effectiviteit van ontwikkelingsamenwerking en stelde binnen het kader van hulp naar handel dat het budget van 4,4 miljard met drie miljard verlaagd zou kunnen worden. De PVV stelde voor alleen nog te investeren in noodhulp. Na de verkiezingen was meteen duidelijk dat de VVD en de PvdA samen zouden gaan formeren. Beide partijen ontvingen daags na de verkiezing een brief, opvolgend met gesprekken met contacten binnen die partijen. Tegelijkertijd bleek dat de onderhandelingen zeer snel gingen en vrijwel gesloten bleven. Argumenten die in de onderhandelingen konden worden gebruikt, werden geregeld ingestoken. Onder andere rondom de combinatie van ontwikkelingssamenwerking en buitenlandse handel en het terugverdieneffect van ontwikkelingssamenwerking. Uiteindelijk bleek op 29 oktober 2012 dat de coalitie van VVD en PvdA had afgesproken nogmaals één miljard te bezuinigen op ontwikkelingssamenwerking. Daarnaast zouden twee nieuwe fondsen worden opgezet die in het belang van ontwikkelingslanden worden ingericht. Een revolverend fonds dat zich richt op private sector ontwikkeling in ontwikkelingslanden en een Budget voor Vrede en Veiligheid. Partos stuurde direct een reactie uit met de bewoordingen 'Nederland ambitieus', waarin stevige kritiek werd geuit op de nieuwe bezuiniging. Tevens sprak Partos direct na haar aantreden met Minister Ploumen, die als eerste minister de portefeuilles Buitenlandse Handel en Ontwikkelingsamenwerking combineert. De inhoudelijke inzet richting de overheid op het gebied van Internationale Samenwerking zal hieronder worden toegelicht.

4.7 Begrotingsbehandeling 2013

Partos schreef drie notities in aanloop naar de begrotingsbehandeling 2013 en sprak drie dagen voor de behandeling opnieuw met Minister Ploumen. De drie notities gingen over maatschappelijke organisaties en over de inzet van dit kabinet

op Internationale Samenwerking. Hoewel de begrotingsbehandeling van 2013 nog geen nieuw beleid bevatte omdat het in feite de begroting van het vorige kabinet was, werd er tijdens het debat al wel ingegaan op het nieuwe beleid van deze regering alsmede op de periode 2014 en verder.

De notities gingen in op de volgende aspecten van het beleid:

1. Coherentie van beleid vanuit ontwikkelingssamenwerking.

Een belangrijk inhoudelijk punt dat naar voren is gebracht richting het nieuwe kabinet is coherentie van beleid voor ontwikkelingssamenwerking. De bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking als beleidsterrein zijn disproportioneel en zouden zo snel mogelijk moeten worden teruggedraaid. Ondertussen moet het bestaande beleid zo ontwikkelingsrelevant mogelijk worden. Niet alleen via bovenstaande voorbeelden, maar ook door te pleiten voor een stevig mandaat voor de nieuwe minister. Om beter bij te dragen aan de ontwikkeling van mensen die wereldwijd leven in armoede en onrecht, zou de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingsamenwerking namelijk het mandaat moeten hebben om de ontwikkelingsrelevantie van andere beleidsterreinen te bewaken. Hierbij kun je bijvoorbeeld denken aan belastingregels, aan IMVO normen en aan regels rondom wapenhandel.

2. Budget Internationale Samenwerking.

Het kabinet Rutte 2 is van plan om een miljard op ontwikkelingssamenwerking te bezuinigen. Richting de begrotingsbehandeling werd allereerst gezocht naar budgettaire verschuivingen ten gunste van de Nederlandse investering in de strijd tegen armoede en onrecht wereldwijd. Zo werd er onder andere een motie aangenomen tijdens het PvdA congres die zich uitsprak tegen de bezuiniging en de PvdA oprise zo snel mogelijk weer naar de internationale norm te groeien. Ook werd uiteindelijk in de Eerste Kamer een dergelijke motie

aangenomen die de Tweede Kamer meteen gebruikte richting de nieuwe Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Duidelijk is echter dat de coalitie van PvdA en VVD vast van plan is om opnieuw een fors deel van het begrotingstekort te dekken vanuit ontwikkelingssamenwerking. Wel is de koppeling aan het BNP behouden gebleven.

3. Budget Vrede en Veiligheid.

Er wordt een structureel budget van 250 miljoen euro per jaar ingericht, bestemd voor Internationale Vrede en Veiligheid. Dit budget lijkt in eerste instantie echter kosten te dekken die nu nog rusten op de begroting van defensie. De gezamenlijke inzet van Partosleden is er op gericht dat deze bestedingen zo worden ingericht dat zij ten goede komen aan die kant van vredesmissies die daadwerkelijk ontwikkelingsrelevant zijn.

4. Revolverend fonds.

Er wordt van 2014 t/m 2016 steeds 250 miljoen euro per jaar gestopt in een nieuw revolverend fonds, waarmee investeringen van het midden- en kleinbedrijf in ontwikkelingslanden gefaciliteerd kunnen worden. Ook hier zette Partos zich in voor ontwikkelingsrelevantie en het werkelijk ten goede laten komen van dit fonds aan het lokale MKB en dus aan lokale, duurzame, en inclusieve economische ontwikkeling. Rondom dit revolverend fonds ontstond meteen debat tijdens de regeringsverklaring. Verschillende partijen zijn hierbij gevoed met argumenten. Vanuit de Partos lobbygroep zijn vervolgens specifieke notities geschreven over dit fonds. In een gesprek met het projectteam van Buitenlandse Zaken rondom dit fonds zijn deze punten ook mondeling ingebracht.

5. Klimaatgelden.

Bovenop de officiële bezuiniging is in het regeerakkoord ook opgenomen dat de klimaatgelden worden gefinancierd uit het ontwikkelingsbudget. De Nederlandse totale bijdrage hieraan kan naar schatting oplopen tot maximaal één miljard euro in 2020. Daarmee wordt

het risico genomen dat de feitelijke bezuinigingen op de huidige ontwikkelingsgelden veel hoger zullen zijn dan de genoemde één miljard euro. Het streven van Partos is om te stimuleren dat deze gelden zoveel mogelijk worden gedragen door alternatieve financieringsbronnen. De regering heeft hier uiteindelijk stappen in gezet door tijdens het debat rondom de regeringsverklaring bij monde van premier Rutte toe te zeggen "dat de regering ernaar zal streven dat minimaal de helft van de Nederlandse bijdrage (aan het klimaatfonds, red.) wordt gefinancierd uit private middelen".

Bovenstaande aspecten werden verdeeld over verschillende leads binnen de Partos lobbygroep, de samenwerking van die groep is een 'succesformule' van Partos, zeker in combinatie met de rollen die het bestuur, de eerder genoemde 'beleidsgroep' en uiteraard directie en beleidsmedewerkers hierin spelen.

4.8 Verdere acties richting de politiek

Netwerkbijeenkomst Tweede Kamer leden

Vlak na de verkiezingen maakte Partos contacten met relevante Kamerleden en beleidsmedewerkers. Tevens organiseerde Partos een kennismakingsbijeenkomst voor de nieuwe Tweede Kamer met de branche. Onder brede belangstellingen bespraken zes Kamerleden hun plannen rondom Internationale Samenwerking en konden Partosleden hen vragen stellen en met hen kennis maken. De bijeenkomst werd zeer positief ontvangen en Partos is vanuit verscheidene hoeken gevraagd dergelijke bijeenkomsten vaker te organiseren.

Oprichting IS Poort

In de tweede helft van 2012 heeft Partos hard gewerkt aan de oprichting van de IS Poort. Binnen Nieuwspoort hebben veel sectoren/domeinen een zogenaamde Poort: een plek waar alle actoren actief binnen die sector samen kunnen komen met beleidsmakers, politici en journalisten om de actualiteiten te bespreken. Voor Internationale Samenwerking ontbrak een dergelijke Poort. Wie een Poort opricht bij Nieuwspoort verplicht zich

tot het houden van minimaal twee bijeenkomsten per jaar in Nieuwspoort. Om de duurzaamheid van de Poort te garanderen is een bestuur opgericht dat bestaat uit: Partos, VNO-NCW, Clingendael en NCDO. Het secretariaat is tevens bij Partos belegd. Alexander Kohnstamm is voorzitter a.i. van de IS Poort. De advocacy manager coördineert de IS Poort, het organiseren van de bijeenkomsten doet hij samen met een werkgroep waar op dit moment in plaatsnemen: NCDO, ICCO, Cordaid, het Nederlandse Rode Kruis en Schinkelshoek en Verhoog. De lancering van de IS Poort is gepland in januari 2013.

4.9 Brussel (& Beyond):

Het platform Europa was integraal onderdeel van Partos, voorheen het NGO-EU Netwerk. Het Platform richtte zich op de lidorganisaties van Partos die een relatie hebben met de Europese Unie. De hoofddoelstelling was tweeledig: enerzijds gaat het om gezamenlijke belangenbehartiging namens de Nederlandse IS sector richting de Europese Unie, anderzijds richt het Platform zich ook op de subsidierelatie tussen de Unie en Nederlandse IS-organisaties. Thema's die hieronder vielen waren o.a.: AidWatch (Jaarlijks rapport stand van zaken Europese ontwikkelingssamenwerking), CSO Effectiveness en funding.

De activiteiten van het platform zijn echter steeds meer gestroomlijnd binnen de structuur van Partos waardoor het platform Europa in 2012 de werkgroep Europa werd en de stap is gezet naar het omvormen van de werkgroep Europa naar een werkgroep Funding.

Het werk van Partos is namelijk in toenemende mate ingedeeld langs werkerreinen als lobby, communicatie en het Partos effectiviteitsprogramma (waarbinnen ook trainingen en leertrajecten voor Partosleden vallen). Hierdoor verschoven de lobbyaspecten richting Brussel veelal naar de lobbygroep van Partos en kwam het CSO Effectiveness proces op het terrein van de werkgroep kwaliteit te liggen. In 2012 is dan ook besloten om dit formeel te maken. Hierdoor is het AidWatch rapport en algemene lobby rond Internationale

Samenwerking en het MFF (meerjarig financieel kader van de Europese Unie) onder de lobbygroep gekomen. De kennis van medewerkers binnen Partosleden die zich specifiek richten op de EU wordt hier uiteraard bij gebruikt. Daarnaast heeft Anne-Marie Heemskerk (Manager, Knowledge and Effectiveness Partos) de plek van Margo Kooijman (directeur PSO) overgenomen in de CSO Effectiveness werkgroep van CONCORD.

Met de werkgroep Europa is vervolgens besproken wat de beste functie van de nieuwe werkgroep zou kunnen zijn. Logischerwijs bleven er samenwerkingsaspecten rondom met name Europese financiering over. De werkgroep heeft dan ook als doel om 1. de Europese regelgeving rondom financiering voor maatschappelijke organisaties gezamenlijk te beïnvloeden, 2. de verbindende factor te zijn naar de Funding for Development en Relief werkgroep (FDR) van CONCORD en 3. organisaties die gezamenlijk capaciteit willen delen/opbouwen rondom dit thema bij elkaar te brengen. Partos gaf aan binnen haar nieuwe kerntaken (zie later in dit jaarverslag) ruimte te zien voor ondersteuning bij de eerste en mogelijk ook de tweede van deze rollen. In 2013 zal hierover met de groep gesproken worden.

Coördinatie van de input van Partosleden in de CONCORD werkgroepen en het CONCORD-bestuur, in laatstgenoemde heeft Izabella Toth van Cordaid zitting, blijft een belangrijk onderdeel van het werk van Partos. In 2012 werd Partos vertegenwoordigd binnen het communicatienetwerk, de AidWatch werkgroep, het policy forum, de FDR, de EPAN (werkgroep rondom Oost-Europa en non-Europese buurlanden), de Gender werkgroep

4.10 AidWatch

In juni werd het AidWatch-rapport gelanceerd. Dit rapport van CONCORD, dat met medewerking van Partos is samengesteld, schetst dat negen Europese lidstaten op koers liggen om hun belofte na te komen met betrekking tot het budget voor ontwikkelingssamenwerking. Het rapport 'Aid We Can: invest more in global development' geeft een landenspecifiek overzicht van de investering

in ontwikkelingssamenwerking door Europese lidstaten en de Europese Unie in 2011. Het rapport laat zien dat de totale investering van Europa in ontwikkelingssamenwerking in 2011 daalde met 490 miljoen euro. Elf EU lidstaten bezuinigden vorig jaar op dit gebied, waarvan negen landen nog verder korten in 2012. Toch waren acht Europese lidstaten volgens AidWatch op weg hun belofte na te komen om uiterlijk in 2015 0,7% te besteden aan het bestrijden van wereldwijde armoede en onrecht. Nederland is daar één van, evenals het Verenigd Koninkrijk. Partos heeft het rapport gebruikt om naar voren te brengen dat het in tijden van economische crisis belangrijk is om te blijven investeren in ontwikkelingssamenwerking. Partos gebruikte het rapport ook om aan te geven dat Europese burgers willen dat de overheid geld blijft uitgeven aan ontwikkelingssamenwerking. Het Eurobarometer onderzoek 'Making a difference in the world: Europeans and the future of development aid' van de Europese Commissie wees uit dat van de elf EU lidstaten die bezuinigd hebben op ontwikkelingssamenwerking in 2011, de meerderheid van de ondervraagde burgers juist een verhoging van het ontwikkelingsbudget ondersteunt.

4.11 MFF

In 2012 is verder onderhandeld over het Meerjarig Financieel Kader van de Europese Unie. Samen met de werkgroep Europa en de lobbygroep is dit traject gevolgd nadat er eind 2011 een brief naar de Tweede Kamer was gegaan en een gesprek met Buitenlandse Zaken is geweest. De blijvende inzet: een sterke investering van Europa in de wereld met blijvende aandacht voor sociale ontwikkeling en mensen die wereldwijd leven in armoede en onrecht. Specifiek werd samengewerkt met EU CORD en het Platform Humanitarian Action (PHA) die ook het MFF volgden. Voor Partosleden is op 3 april 2012 een informatiebijeenkomst gehouden over het MFF en diens eventuele gevolgen voor de Europese inzet op duurzame mondiale ontwikkeling. Vanuit CONCORD was er een expert aanwezig. In mei 2012 is er een brief verstuurd aan de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiger bij de Europese Unie rondom het MFF. Hierin verwelkomt Partos de verhoging van het budget onder

hoofdstuk 4, vraagt om blijvende inzet op coherentie van beleid voor ontwikkelingssamenwerking en verzoekt Partos de EU om voorzichtig te zijn met verminderen van ontwikkelingssamenwerking in opkomende en middeninkomenslanden waar 75% van 's werelds armste mensen wonen.

4.12 CSO Development Effectiveness

Mondiaal

In 2011 en in de eerste helft van 2012 was Alexander Kohnstamm namens brancheverenigingen in de Nordic+ landen lid van de Global Facilitation Group. Eind 2011 resulteerde de 4th High Level Forum (HLF) on Aid Effectiveness in een mondiaal partnerschap voor ontwikkeling; een overeenkomst die aangeeft dat overheden, CSO's en bedrijven in een nieuw partnerschap willen werken aan duurzame mondiale ontwikkeling. Na dit 4th High Level Forum lagen er begin 2012 twee grote uitdagingen voor mondiale CSO's: 1. De vertaalslag naar de praktijk en de nationale context van het International Framework for CSO Development Effectiveness. 2. De eenheid binnen de CSO wereld behouden en uitbouwen nu twee belangrijke mijlpalen waren verstreken (zowel het HLF als het Framework). Begin 2012 is op beide aspecten doorgegaan en met name een bijeenkomst in april, voorgezeten door Partosdirecteur Alexander Kohnstamm, vormde een besluitvormende bijeenkomst voor stuurgroepleden van Open Forum en Better Aid. Deze twee mondiale NGO netwerken werkten weliswaar samen, maar met verschillende doelen. De ene om de eigen effectiviteit onder de loep te nemen en met regeringen te spreken over de aspecten die zij op zich kunnen nemen om de effectiviteit van CSO's te versterken. De ander met een expliciet lobby doel richting de overheden als het gaat om de effectiviteit van officiële (ODA) ontwikkelingssamenwerking. Tijdens de bijeenkomst begin 2012 is besloten beide netwerken te verenigen en in december 2012 is de nieuwe beweging officieel opgericht in Nairobi: het CSO Partnership for Development Effectiveness. Vanaf eind juni 2012 betekende dit, dat de zetel die Partos innam in het mondiale netwerk namens de NORDIC+

verviel en dat de zetel namens Europa binnen de nieuwe beweging bij CONCORD is belegd.

Europees

Op het Pan-Europese niveau vindt het proces rondom CSO Development Effectiveness plaats vanuit de Europese koepel CONCORD. Margo Kooijman, directeur PSO, nam vanuit Nederland deel aan de betreffende CONCORD-werkgroep, eind 2012 nam Anne-Marie Heemskerk, als manager bij Partos, haar rol over. Om de terugkoppeling van en naar deze verschillende niveaus te optimaliseren werkten PSO en Partos ook in 2012 nauw samen op dit thema. Met name het thema transparantie en de IATI-standaarden heeft Partos op de agenda van de CONCORD werkgroep gezet.

5 Partos versterkt de kwaliteit van het particuliere veld

5.1 Organisatiekwaliteit

De 'Partos 9001' sectorspecifieke toepassing van de ISO 9001-2008

Zoals in hoofdstuk 'In de etalage' al staat beschreven, heeft Partos een sectorspecifieke toepassing van de ISO 9001 ontwikkeld: de Partos 9001. De Partos 9001 is een initiatief tot zelfregulering op vrijwillige basis. Leden van Partos zijn niet verplicht, maar worden wel actief gestimuleerd om de Partos 9001 toe te passen in hun bedrijfsvoering. Ze krijgen ondersteuning bij de implementatie ervan. Dit is o.a. op basis van een bepaling in de nieuwe Partos Gedragscode, die enige vorm van extern getoetste kwaliteitszorg voorschrijft. Partos heeft overleg gevoerd met diverse certificerende instellingen actief in de branche en door hen kan voor de Partos 9001 een verklaring worden afgegeven in aanvulling op de ISO 9001. Met het Ministerie van Buitenlandse Zaken is er contact over mogelijkheden om op termijn de Partos 9001 te accepteren als mogelijke vervanging voor de organisatietoets die het Ministerie hanteert bij subsidieverstrekingen. Dit heeft nog geen resultaat opgeleverd maar de verwachting is dat in 2013 concrete afspraken gemaakt kunnen worden gericht op wederzijdse lastenverlichting.

De Partos Gedragscode

Zoals eveneens in hoofdstuk 'In de etalage' staat te lezen, heeft Partos in 2012 in opdracht van de leden de gedragscode geactualiseerd. De vorige gedragscode van Partos, daterend uit april 2006, was volgens de leden toe aan een aanpassing aan nieuwe ontwikkelingen in de sector en in de maatschappij. De gedragscode kwam tot stand dankzij de betrokkenheid van een tijdelijke werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van leden op MT/directieniveau namens verschillende organisaties en een brede ledenconsultatie. De Partos Gedragscode is tijdens de ALV van november vastgelegd en werd daarmee bindend voor alle bestaande en

nieuwe leden van de vereniging. Wel heeft er een wijziging plaatsgevonden in de voorgestelde samenstelling van de klachtencommissie. Deze zal nu bestaan uit de voorzitter Partos en twee externe leden. De nieuwe Gedragscode is te vinden op de Partos website (onder Standpunten). Alle leden dienen de code te laten ondertekenen door voorzitter Raad van Toezicht en algemeen directeur.

Risicomanagement

Ontwikkelingsorganisaties worden geconfronteerd met een breed scala aan onzekerheden die van invloed zijn op de haalbaarheid van de gestelde doelen. Partos, VFI en het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR) hebben in 2012 besloten om risicomanagement samen op een positieve manier te positioneren met als doel organisaties bewust te maken van de voordelen van proactief risicomanagement. Als onderdeel van deze samenwerking zullen we:

- Het huidige risicomanagement binnen ontwikkelingsorganisaties in kaart brengen en delen;
- kennis delen over risico's en goed werkende beheersing mogelijk maken;
- handvatten geven om de juiste dialoog over risico's binnen organisaties te voeren, waarbij onzekerheden ook als kansen worden beschouwd en fouten niet als persoonlijk falen maar als leerpunten.

Voor 2013 is een plan gemaakt met focus op onderzoek naar volwassenheid van risicomanagement binnen organisaties. Dit wordt gevolgd door een symposium en bijeenkomsten gericht op bewustwording, informatievoorziening en kennisdeling. Partos heeft al een langer bestaande samenwerking met NAR in het ter beschikking stellen aan leden van hun NARIS database software, waarmee een gezamenlijke databank wordt gevuld met veelvoorkomende risico's in de ontwikkelingssector en passende maatregelen.

Partnertevredenheidsonderzoek

Partos heeft in 2012 in samenwerking met Keystone en Resultante, een consultancy actief in de sector, een onderzoek geïnitieerd naar de tevredenheid van zuidelijke partnerorganisaties over de samenwerking met Nederlandse ontwikkelingsorganisaties. Keystone is een Britse organisatie die een methodologie heeft ontwikkeld waarmee internationale ontwikkelingsorganisaties inzicht krijgen in het oordeel van hun zuidelijke partners over een aantal belangrijke aspecten van hun samenwerking. Zo'n vijftien organisaties (grote, middelgrote en kleine organisaties) en één MFS2 alliantie, doen mee aan het onderzoek. In totaal hebben meer dan 1.000 partnerorganisaties de survey ingevuld. Deelnemers krijgen na afloop een rapport over de tevredenheid van hun eigen partners, vergeleken met de Nederlandse benchmark en met een internationale benchmark. Daarnaast wordt er een publiek rapport gepresenteerd dat op basis van geanonimiseerde data in algemene zin rapporteert over de tevredenheid van partnerorganisaties over de samenwerking met Nederlandse organisaties. Beide rapporten worden verwacht in het voorjaar van 2013. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek bekijkt Partos samen met de deelnemende organisaties naar mogelijke opvolgactiviteiten. Ook zal met de betrokken organisaties bekeken worden of en op welke termijn een dergelijk gezamenlijk onderzoek naar partnertevredenheid herhaald moet worden. Ook andere organisaties zullen dan opnieuw worden uitgenodigd om deel te nemen.

5.2 Transparantie: Open data en IATI

Partos besteedt sinds 2010 op bijeenkomsten en in publicaties aandacht aan de betekenis van IATI, en plaatst het daarbij in het kader van de internationaal gemaakte afspraken. Met name binnen het Busan Partnership for Effective Development Cooperation (december 2011) en het Open Forum for CSO Development Effectiveness werd nogmaals het belang van transparantie benadrukt. Partos gelooft sterk in de potentie van Open Data en IATI voor een verbeterde effectiviteit van ontwikkelingssamenwerking en als hefboom

voor vernieuwing in de sector. Partos pleit echter daarnaast ook voor zorgvuldigheid bij het openen van ontwikkelingsinformatie, met name vanwege de mogelijke risico's voor partnerorganisaties en maatschappelijke doelgroepen. Partos neemt daarom sinds 2011 deel aan de Internationale IATI CSO Working Group die zich bezighoudt met de ontwikkeling van richtlijnen voor de implementatie van IATI door CSOs. Als onderdeel van de IATI Technical Advisory Group geeft deze groep ook advies over de verdere ontwikkeling van de IATI standaard. In 2012 werd door deze werkgroep het "Protocol for implementation of IATI by CSOs" geformuleerd en voorgelegd aan de Steering Committee van IATI. In 2012 heeft Partos een Commissie Open Development gevormd die advies zal geven over het gezamenlijk beleid op het terrein van Open Data en ICT voor ontwikkelingssamenwerking. Vragen als: Hoe gaan wij organisaties stimuleren, ondersteunen en hun belangen behartigen bij de implementatie van de IATI standaarden, komen hierin aan de orde. Evenals: Welke andere stappen moeten er gezet worden om te zorgen dat open data ook daadwerkelijk bijdraagt aan transparantie, nieuwe vormen van samenwerking en effectieve ontwikkeling?

Er zijn sinds 2012 twee Partos lidorganisaties die conform IATI publiceren. Dat zijn Spark en Hivos. Twee MFS-allianties (Wash en Connect4Change) werken momenteel met ondersteuning van Akvo aan het openen van hun programmadata. Oxfam Novib, Cordaid, ICCO en IICD zijn als organisaties ook onderweg. In 2012 heeft Partos een ambitie geformuleerd waarbij het lidorganisaties oproept om de IATI standaard te implementeren. Dit verloopt volgens een bepaald stappenplan. Partos ondersteunt lidorganisaties bij het openen van hun data en ontwikkelde daarvoor een programma met informatie en technisch advies. Een programmaproject hiervoor ligt voor bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken voor cofinanciering. Daarnaast organiseerde Partos ook in 2012 intervisiebijeenkomsten voor een tiental medewerkers van lidorganisaties die zich bezighouden met open data en IATI

Trainingen en bijeenkomsten

In 2012 heeft Partos een groot aantal leerbijeenkomsten kunnen organiseren dankzij de samenwerking met PSO, en op basis van een restfinanciering van het voormalige Kwaliteitshuis (samenwerkingsverband van Hivos, Oxfam Novib, ICCO, Cordaid en Plan Nederland). Voor meer informatie over de bijeenkomsten verwijzen wij naar de verslagen op de Partos website.

Bij het vaststellen van het aanbod van activiteiten op kennis laat Partos zich in belangrijke mate leiden door de leerambities en leervragen van de lidorganisaties. Maar Partos plaatst daarnaast ook zelf thema's op de agenda in reactie op gesignaleerde ontwikkelingen, internationaal overleg, afspraken en op basis van de Partos visie op de toekomst van maatschappelijke organisaties in ontwikkeling.

- **Uitwisselingsbijeenkomst 5C model**

In het 5C model worden vijf 'core capabilities' onderscheiden die in samenhang versterkt moeten worden om de capaciteit van organisaties te versterken. MFS2 allianties hanteren dit model om capaciteitsversterking van zuidelijke partnerorganisaties in kaart te brengen. Op 14 februari 2012 organiseerde Partos in samenwerking met PSO een bijeenkomst over het gebruik van het 5C model. Het doel van deze bijeenkomst was het uitwisselen van ervaringen, leren over het gebruik van het 5C model en inzicht krijgen in wat werkt en waarom. Er waren 66 deelnemers van 54 organisaties aanwezig. Voorafgaand aan de bijeenkomst konden deelnemers een presentatie van medewerkers van VIA Don Bosco uit België bijwonen. De bijeenkomst begon met een presentatie van onderzoek uitgevoerd door MDF gevolgd door een presentatie van resultaten van interviews gedaan door Partos en PSO. Daarna lieten vijf organisaties zien hoe zij de baseline data verzameld en geanalyseerd hadden. Tijdens een 'mini open space sessie' konden deelnemers in de middag discussiëren over het gebruik van het 5C model. De bijeenkomst eindigde met een vraag & antwoord sessie met een panel van experts op het gebied van het 5C model en/of capaciteitsversterking. De belangrijkste leerpunten van de bijeenkomst zijn gebundeld in een verslag dat gedeeld is met de deelnemers.

- **Leren van Evalueren**

Ter afsluiting van het Kwaliteitshuis organiseerde Partos op 3 april 2012 de bijeenkomst "Leren van Evalueren". Het hoofddoel van de bijeenkomst was nagaan hoe maximaal geleerd kan worden van evaluaties. In het eerste deel van de bijeenkomst stonden de Kwaliteitshuis evaluaties centraal met de nadruk op geleerde lessen uit het verleden. Het tweede deel richtte zich op het leren van toekomstige evaluaties, waaronder de gezamenlijke MFS2 evaluaties. De presentaties werden onder andere verzorgd door Paul Engel, voormalig voorzitter van de Externe Referentie Groep van het Kwaliteitshuis, Wiebe Bijker, voorzitter van de Stuurgroep voor de Gezamenlijke MFS2 evaluaties en Ruerd Ruben, directeur, Inspectie Ontwikkelingssamenwerking en Beleidsevaluatie (IOB). Een belangrijke boodschap van deze laatste sprekers was: "Heb vertrouwen in je eigen kracht, dan leer je van je zwakheden".

- **PME van Lobby & Campagnes**

In vervolg op bijeenkomsten in 2009 en 2010 organiseerde Partos op 21 juni 2012 de bijeenkomst "plannen, monitoren en evalueren (PME) van lobby en campagnes" met deelname van zowel lobbyisten als PME-medewerkers. Tijdens de bijeenkomst werden bestaande lobbyformats met elkaar gedeeld en praktijkvoorbeelden van twee organisaties onder de loep genomen. In het tweede deel van de bijeenkomst kwamen toekomstig te evalueren programma's aan de orde. Hierbij formuleerden de deelnemers gezamenlijk de belangrijkste aandachtspunten voor PME van Lobby & Campagnes waaronder: Werk met "moments of truth"; een strategie kent vaak meerdere tussenstappen of tussendoelen. Identificeer deze in de planfase en bedenk hoe je wilt nagaan of je succesvol bent geweest.

- **Open data for Development Camp (juni)**

Op 29 juni jl. organiseerde Partos samen met andere organisaties verenigd in het netwerk Open for Change een tweede bijeenkomst over open data en de mogelijke toepassingen in de ontwikkelingssector. Naast ODDC in Amsterdam was er een tweedaagse bijeenkomst in Nairobi met 250 deelnemers. Als onderdeel van het programma in

Amsterdam is er ook ruim aandacht besteed aan IATI (het internationale commitment en de standaarden) en de implementatie ervan door NGO's. Hierbij werd er vooral gekeken naar de ervaringen van Britse NGO's (binnenkort al meer dan 50 organisaties die volgens de IATI afspraak, data en documenten publiceren) en van enkele Nederlandse frontrunners. Er waren in Amsterdam 85 deelnemers, onder wie vertegenwoordigers van 25 Partos lidorganisaties en Ton Lansink (MinBuza, Directeur DEC). Alexander Kohnstamm presenteerde de door Partos geformuleerde ambitie op Open Data en IATI (zie boven).

- **Leren in netwerken-10 mei 2012**

Veel netwerken hebben tot doel om uitwisseling en leren te bevorderen. Ook netwerken of allianties, die niet leren als hoofddoel hebben, geven in de regel aan dat het voor hen een belangrijke component is. Daar waar organisaties samenwerken, wordt er ook van elkaar geleerd, al is het maar dat je mooi bij elkaar de kunst kunt afkijken. Vertegenwoordigers van netwerken en allianties, zoals de MFS2 allianties, waren in groten getale aanwezig op de bijeenkomst die werd georganiseerd op basis van de samenwerking tussen Partos en PSO. Gastspreker was Steve Waddell, steward binnen kennisplatform iScale, medeoprichter van het internationale kennisnetwerk The Change Alliance, en auteur van het boek "Global Action Networks". Daarnaast werden de ervaringen binnen de case studies zoals de KIC portal van Oxfam Novib, het Peer Advice Project van de W&D/Red een Kind alliantie, en het Progreso Network voor koffieproductie gezamenlijk geanalyseerd, en werd er kennisgenomen van een aantal kennistools zoals after action reviews, online training modules en het instrument Vetos; tenslotte werd onder de aanwezigen ook de ervaringen met het gebruik van social media tools bij het leren geïnventariseerd.

- **Nieuwe vormen van M&E: hoe maak je weloverwogen keuzes?**

Er is een breed scala aan methoden beschikbaar om programma's in de ontwikkelingssector te monitoren en evalueren (M&E). Maar hoe stel je als M&E medewerker een geschikte portfolio samen

om de effectiviteit van deze programma's aan te tonen? Tijdens de bijeenkomst "Nieuwe vormen van M&E: hoe maak je weloverwogen keuzes" op 27 november 2012 kwam deze vraag aan de orde. Rens Rutten, M&E specialist bij Cordaid presenteerde, aan de hand van de resultaten van twee studies, geleerde lessen die haar toekomstige keuzes bij het opzetten van evaluatieonderzoek zullen beïnvloeden. Daarnaast presenteerde Frans Leeuw, directeur van het Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatiecentrum (WOCD), de belangrijkste valkuilen bij M&E gevolgd door acht belangrijke regels bij het opstellen van een M&E portfolio. Vervolgens gaf hij de deelnemers, met behulp van fictieve cases, tips bij het maken van keuzes omtrent M&E.

- **Informatiebijeenkomst Partos 9001**

Op 28 september 2012 is tijdens een informatiebijeenkomst met dertig kwaliteitszorgmedewerkers van lidorganisaties de Partos 9001 gepresenteerd en besproken. Hier vonden ook presentaties plaats van twee certificerende instellingen (Veritas en Kiwa) over het verloop van een toetsing en het certificeringsproces.

- **Leeft de Leeragenda? Leerbijeenkomst voor MFS2 leermanagers, 13 november 2012.**

Tijdens deze bijeenkomst werd er gekeken naar de leerervaringen van de MFS2 allianties op basis van de zogenaamde leeragenda's die als onderdeel van de met MFS2 subsidie gefinancierde programma's op verzoek van het Ministerie waren opgesteld om het leren expliciet te maken en te borgen. Er is daarbij met name geleerd van de ervaringen van GGPAC binnen de Freedom from Fear alliantie, en van Rutgers WPF binnen de SRHR alliantie. Daarnaast werd op basis van een inleiding door Saskia van Veen van de Vrije Universiteit gekeken naar belangrijke aspecten van een dynamische leeragenda, en gekeken naar de mogelijkheden van gezamenlijk leren in Partos verband op basis van de gemeenschappelijke thema's in de leeragenda's (De Gezamenlijke Leeragenda). Voor wat het laatste betreft werd aangegeven dat er vooral behoefte is aan verdere professionele uitwisseling over de operationalisering van de leeragenda's.

• **Intervisiebijeenkomsten**

In aanvulling op bovenstaande leerbijeenkomsten organiseert Partos intervisiebijeenkomsten voor de volgende functionarissen binnen onze lidorganisaties: kwaliteitszorgmedewerkers, M&E medewerkers, leermanagers en Open Data medewerkers. Bij de organisatie van deze bijeenkomsten werkt Partos nauw samen met lidorganisaties, om inhoudelijk zo goed mogelijk aan te sluiten bij de vragen van leden. Maar ook om deze bijeenkomsten gratis of tegen slechts een geringe vergoeding te kunnen blijven aanbieden. In 2012 vonden de volgende bijeenkomsten plaats:

- **Café Qualité, 8 November 2012:** Hoe zorg je dat je kwaliteitszorg binnen de organisatie (bijvoorbeeld op basis van ISO 9001) gaat leven in de organisatie. Hoe creëer je meer betrokkenheid bij ISO 9001 en kwaliteitsmanagement. Organisatie: Rutgers/WPF (tevens gastorganisatie) en Spark, met ondersteuning van Partos, en gefaciliteerd door Change Up, consultants op het gebied van kwaliteitszorg in de ontwikkelingssector. Aantal deelnemers: 25
- **Open data medewerkers, 8 mei 2012:** Naast een uitwisseling van ervaringen met open data trajecten binnen de eigen organisaties is er tijdens deze bijeenkomst met vertegenwoordigers van zes Partos lidorganisaties, ook gekeken naar het concept protocol voor implementatie van de IATI standaard door NGO's, zoals geformuleerd door de internationale IATI NGO werkgroep, waar ook Partos in vertegenwoordigd is. Aantal deelnemers: 10

Partos Plaza

Jaarlijks organiseert Partos een kennis- en netwerkbijeenkomst voor organisaties in de ontwikkelingssector. Het centrale thema van de van dit jaar was 'Ruimte voor ontwikkeling' en ging in op de ruimte voor maatschappelijke organisaties in internationale samenwerking om te handelen op basis van hun eigen agenda en op te komen voor die zaken die zij als maatschappelijke organisaties belangrijk vinden; en op de ruimte om samen in openheid te kunnen reflecteren en leren. Op Partos Plaza was dit centrale thema uitgewerkt in een aantal programmalijnen met verdiepende

workshops en een aantal open space sessies. Als onderdeel van de programmalijn 'Ruimte geven aan je wortels' is gekeken naar de maatschappelijke oorsprong van organisaties en hoe zij hier nu mee omgaan. In de workshops 'Ruimte scheppen in een veranderende (politieke) omgeving' is de ruimte voor maatschappelijke organisaties in nationale- en internationale context belicht. Ook is er gezamenlijk gekeken naar de rol die maatschappelijke organisaties hierin zelf kunnen spelen. In 'Ruimte behouden voor je eigen rol binnen je netwerk' zijn ervaringen gedeeld die zijn opgedaan binnen hechte samenwerkingsverbanden. Tijdens de middagsessie is gekeken hoe je vanuit je eigen kracht met bepaalde spanningsvelden om kan gaan. Partos Plaza 2012 vond dit jaar plaats op 4 oktober in Seats2Meet, Utrecht, met 105 deelnemers.

Briljante Mislukking

Voor het derde opeenvolgende jaar organiseerde het Instituut voor de Briljante Mislukking (een initiatief van de ABN-AMRO's Dialogues House), in samenwerking met Spark en Partos de Prijs voor de Briljante Mislukking in de OS-sector. Een briljante mislukking is een project dat ondanks goede bedoelingen en een gedegen voorbereiding toch is mislukt en tot een leermoment heeft geleid. De Prijs voor de Briljante Mislukking 2012 is tijdens Partos Plaza op basis van een stemming door de aanwezigen, toegekend aan FACT voor hun ervaringen met Jatropha in Mozambique, Mali en Honduras. De prijs werd door Professor Paul Iske, de oprichter van het Instituut voor Briljante Mislukkingen uitgereikt. Behalve de winnende case van FACT, werden er ook cases gepresenteerd van The Hunger Project en ICCO. In workshops voorafgaand aan de verkiezing werd aandacht besteed aan de manier waarop het leren zowel vooraf, tijdens en na afloop van het programma en de uiteindelijke mislukking was vormgegeven.

Professionaliseringscursussen

Partos biedt regelmatig professionaliseringscursussen aan; deze worden ontwikkeld en uitgevoerd in samenwerking met derde partijen in de sector. Zij moeten kostendekkend worden vergoed op basis van een deelnemersbijdrage.

- **Basiscursus Fondsenwerving**

In samenwerking met Keylance, een trainings- en adviesburo op het gebied van fondsenwerving bij particuliere fondsen in de VS, en MDF, trainings- en adviesburo organiseerde Partos in 2012 tweemaal een basiscursus fondsenwerving met een introductie tot het werven van fondsen bij American Foundations en de Europese Commissie. De trainingen richtten zich op fondsenwerfers en andere medewerkers van ontwikkelingsorganisaties die nieuwe fondsenwervingmarkten willen verkennen, of daar de eerste stappen reeds in hebben gezet.

- **Ontwikkeling van PME cursussen**

Goede planning, monitoring en evaluatie (PME) is cruciaal om de effectiviteit van activiteiten aan te tonen. Partos wil actief bijdragen aan de PME capaciteiten van leden om daarmee de sector als geheel te helpen versterken in haar effectiviteit. In het najaar van 2012 is daarom een 'call for proposals' uitgezet om partners te vinden die in samenwerking met Partos een 'basic' en een 'advanced' PME cursus willen ontwikkelen speciaal voor Partosleden. Voor beide type cursussen zijn voorstellen van drie aanbieders beoordeeld door een panel van PME specialisten. Daarnaast zijn punten toegekend op basis van het financiële voorstel van de aanbieders. Zowel bij de 'basic' als bij de 'advanced' PME cursus is gekozen om een samenwerkingsverband aan te gaan met Synergo en Shape Your World. De PME cursussen zullen in 2013 aangeboden worden aan leden.

Kennisbeleid en infrastructuur

Partos zet in contacten met het ministerie en kennisinstituten actief in op het gezamenlijk werken aan een sectorbreed kennisbeleid en kennisinfrastructuur. In 2012 heeft Partos regelmatig gevraagd en ongevraagd advies gegeven aan het

ministerie over de oprichting van de vijf zogenaamde kennisplatforms. Ook pleit Partos voor het behoud en de versterking van de kennisinfrastructuur in de sector. Daarnaast geeft Partos vorm en ondersteuning aan het gezamenlijk leren van haar aangesloten leden.

- **PSO sluit. Nieuw ledeninitiatief Leerplatform Capaciteitsontwikkeling**

Binnen de sector wordt weliswaar veel geleerd door individuele organisaties/binnen allianties, maar een goede infrastructuur voor overstijgende vormen van kennisuitwisseling en leren is, zeker met het verdwijnen van PSO, maar beperkt aanwezig. Dit was de reden voor een aantal leden van Partos om een nieuw leerplatform te initiëren, met als doel: het verbeteren van de effectiviteit van de bijdrage van Nederlandse maatschappelijke organisaties aan duurzame capaciteitsontwikkeling in het zuiden ter ondersteuning van armoedebestrijding. Het Platform zal functioneren d.m.v. thematische werkgroepen die geleid worden door leden van Partos. Deze werkgroepen moeten op basis van kortdurende leertrajecten resultaten opleveren met een duidelijke meerwaarde voor de leden van Partos en de sector. De werkgroepen zullen worden ondersteund door het Partos Secretariaat dat daarvoor een coördinator aanstelt. Het platform wordt nu nog politiek-strategisch geleid door de initiatiefgroep. Deze rol zal worden overgedragen aan een stuurgroep die onder meer de teams zal selecteren en die erop toeziet dat de leerprocessen in strategisch opzicht meerwaarde genereren voor de leden van Partos en voor de sector ontwikkelingsamenwerking in zijn geheel. In 2012 is er door middel van workshops en een survey onder de leden van Partos een inventarisatie gemaakt van thema's die van strategisch belang worden geacht voor de sector. Daarbij zijn voor de eerste fase de volgende thema's naar boven gekomen: vernieuwingen en effectiviteit in planning, monitoring en evaluatie; van individuele partners naar multi-actor-benaderingen; social business/ sociaal ondernemerschap; en fragiele staten/vredesopbouw. Daarnaast wordt er ook gekeken naar twee werkgroepen op de onderwerpen migratie & ontwikkeling, en inclusieve ontwikkeling. Dankzij

financiële en inhoudelijke participatie van een tiental Partos-lidorganisaties kan Partos in 2013 van start met het platform en daarvoor een part-time coördinator werven.

Gezamenlijke MFS2 evaluaties: Evaluatieonderzoek

Van de twintig allianties die in de periode 2011-2015 een MFS2 subsidie ontvangen, besloten er 19 om de evaluaties die uitgevoerd moeten worden ter verantwoording aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken gezamenlijk vorm te geven. Partos heeft, om het proces rond het gezamenlijk evalueren te faciliteren, namens de deelnemende allianties Stichting Gezamenlijke Evaluaties opgericht. NWO-WOTRO waarborgt de kwaliteit van het evaluatieonderzoek en coördineert het onderzoeksproces. In 2012 zijn tien studies in het kader van de gezamenlijke MFS2 evaluaties van start gegaan:

- Acht studies gericht op het meten van veranderingen bij doelgroepen, veranderingen bij zuidelijke partnerorganisaties en veranderingen in het maatschappelijk middenveld in acht geselecteerde landen;
- Een studie gericht op het synthetiseren van de acht landenstudies;
- Een studie gericht op het meten van veranderingen als gevolg van internationale lobby & advocacy.

De resultaten van de eerste metingen worden in maart 2013 ingediend bij het Ministerie van Buitenlandse zaken. In 2014 volgen de tweede metingen en worden de resultaten van de evaluaties bekendgemaakt. Parallel aan de studies loopt een leertraject dat in 2012 in gang is gezet. In 2013 zal dit traject verder vorm krijgen.

Gezamenlijke MFS2 evaluaties: Leertraject

De gezamenlijke MFS2 evaluaties zijn uniek in termen van schaal, complexiteit en het aantal betrokken actoren. In samenspraak met de deelnemende allianties en NWO-WOTRO is in 2012 besloten om de fondsen die NWO-WOTRO inbrengt in de gezamenlijke evaluaties te besteden aan een gezamenlijk leertraject. Het doel van dit leertraject is om na te gaan wat de geleerde lessen zijn uit de

aanpak van de gezamenlijke MFS2 evaluaties op procesmatig, methodologisch en inhoudelijk vlak. De doelgroep wordt gevormd door MFS2 allianties en hun partners NWO-WOTRO en de onderzoeksteams. De verwachting is dat het leertraject de onderlinge samenwerking tussen de partijen zal versterken.

De activiteiten rondom de gezamenlijke evaluaties worden geheel gefinancierd door de deelnemende organisaties en drukken dus niet op de contributies.

6 Partos betreft andere actoren bij het werk van haar leden

6.1 Het Particulier Initiatief

In januari 2012 is de MyWorld community gelanceerd door NCDO en Partos, waarbij een zeer goede pers is gerealiseerd. Op deze portal komen de kennis en informatie van kleinschalige particuliere initiatieven en ontwikkelingsorganisaties bij elkaar in één digitale informatieplek voor ondernemende wereldburgers. De portal wordt aangestuurd vanuit een stakeholdersgroep, waarin de voormalige leden van het inmiddels opgeheven Partosplatform Linkis alle zijn vertegenwoordigd.

6.2 Diaspora in Ontwikkeling

Enkele lidorganisaties houden zich expliciet bezig met de rol van migranten en vluchtelingen (“diaspora”) in ontwikkelingssamenwerking. Voor Partos als vereniging is met name relevant geweest het PSO netwerk Migratie en Ontwikkeling. Met het opheffen van PSO komt een einde aan die thuisbasis voor dat netwerk. Partos heeft aangeboden om het netwerk bescheiden ondersteuning te geven vanuit het voormalige Linkis, dat zich ook bezighield met dit thema. Het netwerk zal vermoedelijk in 2013 laten weten hoe het zelf verder wil en of daarin een rol voor Partos is wordt gezien.

6.3 Het bedrijfsleven

Vanwege de grote rol die het bedrijfsleven potentieel kan spelen bij het werken aan een duurzame inclusieve economische ontwikkeling, was het betrekken van het bedrijfsleven een belangrijk onderdeel van het werk van Partos in 2012. Vooral naar aanleiding van de samenwerking met VNO-NCW binnen het SER advies werd er bekeken waar partijen konden samenwerken en waar niet. Conclusie van de verkenning was dat VNO-NCW en Partos samen een positief verschil kunnen maken door de beide sectoren dicht bij elkaar te brengen. In het bijzonder ontwikkelingsorganisaties en het Nederlandse MKB en ‘MKB plus’. Concreet betekende dit een actieve samenwerking gericht op de ontwikkeling van een bedrijvenportal en

het zoeken naar gedeelde visies binnen de beide achterbannen. Beide aspecten vormden aangevuld met de IS Poort een goede samenwerkingsrelatie met VNO-NCW. Laat onverlet dat Partos en VNO-NCW in 2012 ook vaak genoeg tegenover elkaar stonden in debatten en bijeenkomsten. Zo heeft Partos in scherpe bewoordingen afstand genomen van de verkiezingsnotitie van VNO-NCW waarin stond dat we van ontwikkelingssamenwerking naar economische samenwerking moeten overgaan omdat gebleken zou zijn dat OS niet effectief is geweest. Verschillen van inzichten over ontwikkeling en de rol van bedrijven daarin zullen blijven en zullen blijven worden benoemd. Op de punten waar we wel samen kunnen optrekken ten bate van de effectiviteit van onze leden, zal Partos dat blijven doen. De bedrijvenportal bijvoorbeeld:

Bedrijvenportal

Eind 2011 waren er gesprekken gaande tussen Partos, VNO-NCW, Agentschap NL en het Ministerie van Buitenlandse Zaken om een bedrijvenportal te ontwikkelen. Dit initiatief van Partos moet een plek bieden waar kennis en informatie over duurzaam ondernemen in en met ontwikkelingslanden centraal toegankelijk worden gemaakt. Doel daarvan is om het Nederlandse MKB te informeren over mogelijkheden in ontwikkelingslanden en ze te stimuleren om er duurzaam te gaan ondernemen – waar nuttig in partnerships met ontwikkelingsorganisaties, die ook op de portal actief zijn. Hierdoor moet de portal bijdragen aan het stimuleren van duurzame inclusieve economische ontwikkeling en de samenwerking op dit terrein verbeteren tussen ontwikkelingsorganisaties en het bedrijfsleven.

Deze gesprekken wierpen hun vruchten af in juni 2012, toen de partners de definitieve ‘go’ voor het project gaven en het ministerie de resterende financiële investeringen toezegde. Eind 2012 is de bedrijvenportal inmiddels uitgegroeid tot een uniek multi-stakeholder project waarbij zich al

dertig organisaties aansloten om hun kennis en informatie te delen met ondernemers. Naast Partos-leden sloten ook organisaties als Agentschap NL, MVO Nederland, Fenedex en het NABC zich aan. Al deze organisaties houden zich bezig met private sector ontwikkeling in ontwikkelingslanden. Daarnaast wordt voor de portal gebruikt gemaakt van zeer innovatieve technologie. Er wordt van de Google technologie gebruikgemaakt door een slimme zoekmachine te ontwikkelen die de informatie van de partners zoekt. Het is nog niet eerder voorgekomen dat Google software wordt gebruikt om door de publieke websites van externe partijen te zoeken. Daarmee is de bedrijvenportal dus ook in dat opzicht uniek en vernieuwend. De lancering van de portal staat gepland begin 2013 en de financiering is tot en met eind 2013 vastgelegd. Voortzetting na 2013 zal afhangen van het succes van het pilotjaar en het business model dat voor de portal kan worden ontwikkeld.

Ronde tafelbijeenkomst

Op 7 juni 2012 vond een ronde tafelbijeenkomst plaats tussen de achterban van VNO-NCW en Partos. In de samenwerking bleek dat de achterban van VNO-NCW sceptischer stond tegenover duurzame inclusieve economische ontwikkeling dan de achterban van Partos en dus ook anders naar het SER advies keek. Hieruit bleek dat een aanvullende sessie nodig was om verschillende visies te delen. Tijdens deze besloten bijeenkomst gingen zes vertegenwoordigers van de Commissie Internationale samenwerking van VNO-NCW en zes vertegenwoordigers van leden van Partos met elkaar in gesprek over duurzame economische ontwikkeling in ontwikkelingslanden en hoe de rollen van beiden zich tot elkaar verhouden. Ook werden enkele hinderlijke clichés uit de wereld geholpen, wat hielp elkaar beter te begrijpen. De twee belangrijkste conclusies uit deze ronde tafel waren 1) beide partijen hebben belang bij het versterken van de enabling environment en 2) het bedrijfsleven en ontwikkelingsorganisaties weten van elkaar niet goed genoeg wie waar en waarmee actief is. Informatievoorziening en communicatie is essentieel. Er stond een follow-up gepland in het najaar van 2012, maar door de politieke ontwikkelingen is

dat er nog niet van gekomen. Partos blijft inzetten op de dialoog, inclusief het helder benoemen van gezamenlijke en botsende belangen.

Brochure Private Sector Ontwikkeling

Partos is in 2012 betrokken geweest bij de brochure Private Sectorontwikkeling, die de afdeling DSO van het Ministerie van Buitenlandse Zaken in de tweede helft van 2012 heeft geschreven. In deze brochure is DSO ingegaan op de verschillende rollen van maatschappelijke organisaties bij private sector ontwikkeling. Op 4 december vond er een bijeenkomst plaats waarin is gesproken over een visie vanuit de sector op private sector ontwikkeling en de rollen daarin voor maatschappelijke organisaties. De brochure wordt begin 2013 gepubliceerd door het ministerie.

7 Shared services

Naast de ondersteuning bij het primaire proces streeft Partos ernaar de leden te ondersteunen in de bedrijfsvoering en uit de gezamenlijkheid schaal- en inkoopvoordelen te behalen voor de leden. Het uitgangspunt is om alleen diensten aan te bieden die niet door VFI- diensten worden aangeboden, veelal diensten dus die specifiek interessant zijn voor onze sector. Met de VFI is namelijk een overeenkomst die een groot deel van de Partosleden toegang geeft tot hun diensten. Er is vanuit Partos in 2012 enkele raamcontracten van start gegaan, in de volgende tabel vindt u een overzicht van de stand van zaken:

Omzetbelasting bij subsidies

Sinds ongeveer twee jaar is Partos, bijgestaan door fiscaaljuristen van twee verschillende kantoren, in gesprek met ambtenaren van het Ministerie van Financiën en van de Belastingdienst over de

toepasselijkheid van resolutie BTW-283 op MFS2-subsidies. Het doel van deze resolutie uit 1983 is dat ontwikkelingsorganisaties de BTW-kosten die zij in Nederland maken voor op het zuiden gerichte subsidies mogen terugvorderen, zodat die niet ten laste komen van de subsidie. Denk bijvoorbeeld aan de BTW op de accountantscontrole en andere overheadkosten. Op diverse subsidieregelingen in het verleden, MFS1 bijvoorbeeld, is deze resolutie toegepast ten bate van de efficiëntie van deze overheidsmiddelen.

De toepasselijkheid van BTW-283 op MFS2 werd bij de start van dat subsidieprogramma door verschillende inspecteurs verschillend beoordeeld en Partos heeft daarom gesprekken met de fiscale afdeling van Financiën gevoerd om duidelijkheid te krijgen voor alle MFS-allianties. In eerste instantie werd de toepasselijkheid bevestigd en werd

Verdeling leden over de schijven

dienst	participatie	opmerkingen
Dienstreizen via VCKTravel start 1 januari 2012 raamcontract	30 leden	Gemiddelde klantwaarding 2012 is 7.6 looptijd tot en met 2016, instappen nog mogelijk, deelname minimaal 3 jaar.
Esprit Telecom start 1 september 2012 raamcontract	19 leden toonden belangstelling	8 leden hebben hun bestaand contract bij Esprit verbeterd, jaarcontract met overige is Esprit nog in bespreking.
Kantoormachines Xerox start 1 juli 2012	0 leden	Er is een speciale Portal gebouwd voor de leden waarop aanbod zichtbaar is.
Online Monitoring Clip IT start april 2012	5 leden	Jaarcontract met grote korting.
Visumdiensten CIBT start 1 september 2012	35 leden	30% korting op de online diensten.
Juridische en Notariele Diensten start 1 maart 2012	nog onbekend	Voorjaar 2013 zal inventarisatie en evaluatie plaatsvinden.
VFI-diensten start 1 maart 2012	vrijwel nihil	De meest gebruikte en best rendabele inkoopcontracten van VFI zijn aangeboden. Alleen voor leden die CBF-keurmerk hebben.
Employee's Benefits start 15 december 2012	nog onbekend	Eind 2012 is voorbereiding en communicatie verricht rondom start online voordeel voor werknemers.

zelfs medegedeeld dat de resolutie een recente EU-visitatie had doorstaan. Echter, de Inspecteurs van de Belastingdienst zijn afwijkend van dit artikel zijn gaan handelen. De dienst vindt nu dat er geen sprake is van ondernemerschap als gevolg van MFS2, vereist voor de toepassing van artikel 283. Als deze positie formeel wordt overgenomen door het ministerie, zou dit een flinke extra kostenpost voor veel leden betekenen.

Partos heeft in 2012 twee ledenbijeenkomsten georganiseerd over dit onderwerp. Op de tweede in november lag de vraag voor hoe verder te gaan. Er zijn drie opties besproken: 1. berusten in het standpunt van de Inspectie, 2. procederen tegen het besluit- zo nodig tot en met de Hoge Raad- en 3. het bewandelen van de politieke weg. Besloten werd tot een raadpleging onder alle leden die MFS2 ontvangen. In totaal hebben 38 leden aan de digitale raadpleging meegedaan en hun voorkeuring in eerste instantie uit naar de politieke weg. In 2013 is dit proces in gang gezet.

7.1 Themadag Goeddoel Gericht Informatiemanagement.

In het Mozeshuis in Amsterdam vond de eerste themadag plaats rondom Informatiemanagement. Zestig mensen waren afgekomen op een programma dat rustte op drie peilers: kennissessies door de specialisten op het gebied van implementatiemanagement van CISIS, een bedrijf dat meerdere NGO's adviseert, praktijkverhalen van leden en ten derde demonstraties van leveranciers die specifieke producten hebben voor onze sector. Het programma bood naast de plenaire sessies twintig workshops zoals: 'ICT uitbesteden of in eigen beheer houden?' en 'lessons learned bij specifieke veranderingstrajecten'. Via een digitale enquête onder de bezoekers is bekend dat de dag met een 7,6 is gewaardeerd. Het overgrote deel van de aanwezigen vond dat de onderwerpen op de dag goed aansloten bij de belangrijkste ontwikkelingen en discussies binnen de sector. De volgende leden deelden actief hun praktijkervaring met hun collega's: het Rode Kruis, Lilianefonds, Hivos en Plan Nederland. 69% meldt nieuwe inhoudelijke inzichten opgedaan te hebben en het netwerk

te hebben verbreed. Daarnaast ziet 77% van de respondenten een soortgelijke jaarlijkse dag wel zitten. Een dito aantal suggereert Partos een overzicht te maken en verspreiden van de operationele systemen bij lidorganisaties, zodat gebruikers onderling contact kunnen hebben. Partos zal hier in 2013 follow-up aan geven.

8 Over vereniging partos

Contactgegevens

Naam: Vereniging Partos
 Adres: Ellermanstraat 18b, 1099 BX Amsterdam
 Telefoon: 020-3209901
 Website: www.partos.nl
 E-mail: info@partos.nl

Verenigingsbestuur 2012

Naam	functie	lidorganisatie
Annemieke Nijhof	voorzitter	
Manuela Monteiro	vice-voorzitter (tot 1 nov 2012)	Hivos
Henk Jochemsen	penningmeester	Prisma
Tom van der Lee	secretaris (tot 1 nov 2012)	Oxfam Novib
	vice-voorzitter (per 1 nov 2012)	
Daniëlle Hirsch	secretaris (per 1 nov 2012)	BothEnds
Anke Tijtsma	lid, lid auditcommissie	Wemos
Dicky Nieuwenhuis	Lid	Woord en Daad
Allert van den Ham	lid (per 1 nov 2012)	SNV

8.1 Doelstelling

Partos streeft ernaar particuliere organisaties in de IS-branche in Nederland en daarmee de mensen die daarbij werkzaam zijn te ondersteunen bij het zo doelmatig en doeltreffend mogelijk doen van hun werk. Daartoe werkt de vereniging aan verdere professionalisering van de branche en een heldere positionering van de branche als een maatschappelijk relevante bedrijfstak met een belangrijke doelstelling.

Partos vervult in dit kader een aantal rollen:

- Platform voor ontmoeting en debat om kennis en ervaring over het werkveld Internationale Samenwerking uit te wisselen en verder te ontwikkelen;
- informatiepunt over de branche voor de eigen leden en voor derden;
- ondersteuner van processen die de lidorganisaties ondernemen om de eigen kwaliteit te versterken en daarmee bij te dragen aan toename van professionaliteit van de branche in haar geheel;
- behartiger van de gemeenschappelijke belangen van de branche;
- spreekbuis voor de branche over onderwerpen die de branche in haar gemeenschappelijkheid raken.

8.2 Missie

“Partos is de branchevereniging van Nederlandse particuliere organisaties werkzaam in Internationale Samenwerking. Partos behartigt de gezamenlijke belangen van haar leden en geeft daarin prioriteit aan samenwerking, kwaliteitsversterking, innovatie en versterking van het maatschappelijke draagvlak met als einddoel bij te dragen aan Internationale Samenwerking.”

Kerntaken en financiering

Het jaar 2012 is gekozen om als verenigingsbureau te werken aan een herijking van kerntaken. Directe aanleiding was het vooruitzicht dat de inkomsten vanaf 2013 flink zouden dalen vanwege het wegvallen van de samenwerking met PSO, het aflopen van de overgangperiode van het Kwaliteitshuis, en het teruglopen van de omzetten en loonsom-

men van een substantieel aantal leden vanwege de overgang van MFS1 naar MFS2 en de daarmee ingezette bezuinigingen. In samenwerking met een organisatieadviseur is een inventarisatie van alle functies en taken van het bureau gemaakt. Vervolgens is daarvan een selectie gemaakt door bureau en bestuur, waarbij de inzet was om op een minimaal aantal terreinen een goede kwaliteit dienstverlening aan de leden te kunnen blijven garanderen. Deze ‘kerntaken’, zo werd besloten, worden volledig uit de contributies betaald en zijn ook de enige bestemming voor die contributiegelden. Alle andere taken die het bureau vanuit zijn doelstellingen uitvoert, dienen dus voldoende gefinancierd te zijn buiten de contributies om. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de gezamenlijke inkoop van dienstreizen, maar ook aan grotere projecten als de bedrijvenportal. Ook voor de kosten van cursussen en andere leerbijeenkomsten gaat vanaf 2013 gelden dat deze gedekt moeten worden uit de bijdragen van de deelnemers aan die specifieke activiteiten, dan wel uit sponsorbijdragen. Op deze manier worden de contributies tot een minimum teruggebracht. Daarnaast is gekeken naar verdere bezuinigingsmogelijkheden en die zijn in beperkte mate gevonden, waardoor opnieuw minder beroep wordt gedaan op de contributies. Door deze maatregelen is een antwoord gevonden op het wegvallen van de gelden uit PSO en het Kwaliteitshuis. De contributie moet echter nominaal op hetzelfde niveau blijven als in 2012 om de kerntaken te kunnen blijven uitvoeren. Gezien de teruglopende omzetten en loonsommen bij de leden, betekent dit helaas dat de contributiepercentages omhoog zullen moeten vanaf 2013. Het voorstel voor kerntaken, financieringsstructuur en percentageverhoging is door de ALV van november 2012 goedgekeurd. Of de contributiepercentages ook voor 2014 overeenkomstig mogen worden gehanteerd is afhankelijk gemaakt van nadere financiële toelichting in de ALV van april 2013.

De Algemene Ledenvergadering

Het hoogste orgaan binnen de vereniging, de Algemene Ledenvergadering (ALV), kwam ook in 2012 tweemaal bijeen. Tijdens de vergadering van 24 april 2012 werd, zoals bij iedere voorjaars-ALV,

verantwoording afgelegd over het voorliggende jaar. Jaarrekening en Jaarverslag 2012 werden beide door de leden goedgekeurd en vastgesteld. Verder verleende de ALV in de vergadering van november 2012 goedkeuring aan:

- De sectorspecifieke ISO 9001 norm
- De Begroting 2013
- De Gedragscode
- De nieuwe definitie van de kerntaken van het verenigingsbureau
- Het Jaarplan 2013 en de Meerjarenstrategie 2013 – 2015, beide daarop gebaseerd
- Aanpassing van de contributiepercentages voor 2013 en onder voorbehoud ook voor daarna

Daarnaast is afscheid genomen van bestuurslid Manuela Monteiro en is Allert van den Ham toegetreden tot het bestuur. Alle vacatures zijn hiermee vervuld in 2012. Het bestuur bestaat inclusief de externe voorzitter uit zeven personen. Alle bestuursleden, ook de voorzitter, vervullen hun functie zonder bezoldiging. Het bestuur kwam in 2012 viermaal bijeen in een reguliere vergadering. Daarnaast vond nog een telefonische vergadering plaats en een zogenoemde Heidag waarbij wij gebruik konden maken van de gastvrijheid van &Samhoud in Utrecht.

Commissies en Werkgroepen

Zoals duidelijk wordt uit dit jaarverslag, ondersteunen verschillende commissies (continu) en werkgroepen (voor een specifiek project) de directeur in het bepalen van beleid op alle terreinen. Deze groepen bestaan uit directeuren en/of medewerkers van lidorganisaties, in de regel staan zij open voor alle leden met specifieke belangstelling en expertise op het betreffende gebied. Actuele lijsten met leden van deze commissies en werkgroepen zijn te vinden op de website van Partos.

Bureaumedewerkers

Het aantal bureaumedewerkers was op 31 december 10,5 FTE, gemiddeld over 2012 was het aantal eveneens 10,5 FTE. Het aantal vaste contracten is verminderd doordat één medewerker in 2012 met pensioen is gegaan en er verder geen vaste contracten zijn verstrekt. In 2012 is afscheid genomen

van twee medewerkers die beiden op een tijdelijk contract werkten. In het geval van één van hen betekende dit, dat na drie termijncontracten geen vast contract is gegeven. Het aantal tijdelijke contracten is ten opzichte van 2011 met één vermeerderd. Dit betreft één tijdelijke medewerker voor de ondersteuning van Communicatie & Advocacy. Er zijn daarnaast tijdelijke krachten aangetrokken voor de Bedrijvenportal, voor de voorbereiding van de Stichting Gezamenlijke Evaluaties, de ontwikkeling van een nieuwe Partos website en portal en voor de samenwerking met PSO. In totaal werken zes van de twaalf medewerkers op tijdelijke contracten.

Secretariaat

Een groot deel van 2012 bestond het secretariaat van de vereniging ongewijzigd uit een secretariaat ten behoeve van vereniging/ bestuur/directie en een medewerkster voor de secretariële ondersteuning van de groep Kennis en Effectiviteit (ieder drie dagen). In 2012 lag een grote taak bij het secretariaat voor inrichten van het documentbeheer en archief zal in de ontwikkeling van de nieuwe Partos portal. Het gehele CRM systeem is hierin omgezet. Omdat in de loop van het jaar duidelijk werd dat zowel de workload van het directiesecretariaat als dat van Kennis en Kwaliteit toenam, is eind 2011 besloten tot een tijdelijke extra inzet van een dag in de week gedurende de eerste kwartalen van 2012.

Ledental

Het aantal leden van Vereniging Partos is sinds het oprichtingsjaar 2004 bijna verdubbeld, zoals uit onderstaande tabel is af te lezen. De versterking van het bureau qua mandaat en activiteiten trekt nieuwe leden aan en wordt door die aanwas op haar beurt verder doorgezet. Uitgaande van ongeveer 150 professionele Nederlandse ontwikkelingsorganisaties is de dekking goed te noemen.

- Aantal leden 31 december 2012: 120
- Aantal leden 31 december 2011: 107
- Aantal leden 31 december 2010: 105
- Aantal leden 31 december 2009: 104
- Aantal leden 31 december 2008: 97
- Aantal leden 31 december 2007: 92
- Aantal leden 31 december 2006: 90
- Aantal leden 31 december 2005: 70
- Aantal leden 31 december 2004: 64

Nieuwe leden aangemeld in 2012:

16 organisaties

- BidNetwork
- CNV Internationaal
- European Partnership for Democracy
- Healthnet TPO (hernieuwd)
- IntEnt
- Karuna Foundation
- Milieudefensie
- Nederlands Instituut voor Meerpartijdemocratie
- RAIN Foundation
- Waste
- Women Win
- Zeister Zendingsgenootschap
- Schone Kleren Campagne
- Stop Kindermisbruik
- Trans National Institute
- WorldPressPhoto (hernieuwd)

Opzegging leden per 1 januari 2012:

5 organisaties

- Adra
- Todos
- Jeugd- en Kindzorg
- KNVC Tuberculosefond
- Theatre Embassy

Op grond van de brutoloonsum en budgetactiviteiten worden leden in vier schijven ingedeeld: de kleinere organisaties in schijf 1 en de grotere in schijf 4. Op 31 december 2012 was de verdeling als volgt: (zie tabel hieronder)

Verdeling leden over de schijven

schijf 1	56
schijf 2	16
schijf 3	38
schijf 4	10
aspirant	1

totaal	121
---------------	------------

9 Financiële toelichting

Balans per 31 december 2012

(na voorgestelde bestemming van het tekort/overschot)

Activa	<i>ref.</i>	per 31-12-2012		per 31-12-2011	
		€	€	€	€
Vaste Activa					
Materiële vaste activa					
• Inventaris en inrichting	5	0		880	
			0		880
Vlottende Activa					
Vorderingen	6				
• Debiteuren		39.809		51.841	
• Pensioenfondsen		0		1.622	
• Overige vorderingen en overlopende activa		22.313		35.751	
		62.122	62.122	89.214	89.214
Liquide Middelen	7	628.600	628.600		677.352
Totaal Activa			690.722		767.446

Passiva	<i>ref.</i>	per 31-12-2012		per 31-12-2011	
		€	€	€	€
Fondsen en Reserves	8				
Bestemmingsreserve Communicatie Partos		57.143		71.705	
Bestemmingsreserve Onderzoek		35.000		-	
Bestemmingsreserve Campagne		21.458		10.299	
Bestemmingsfonds Linkis		36.835		55.174	
Bestemmingsfonds Effectiviteits Programma		139.922		230.708	
Continuïteitsreserve Partos Algemeen		201.319		201.001	
		491.677	491.677	568.887	568.887
Schulden					
<i>Kortlopende schulden</i>	9				
Crediteuren		22.530		20.866	
Dienstentegoed 3 KH leden		86.268		96.810	
Belastingen en premies		39.001		31.862	
Gereserveerd vakantiegeld en -dagen		25.811		31.149	
Schulden Linkis		-		4.100	
Nog te besteden bedrijvendesk		15.722			
Overige schulden en overlopende passiva		9.714		13.772	
		199.045	199.045	198.559	198.559
Totaal Passiva			690.722		767.446

Staat van Baten en Lasten over 2012

Baten	ref.	werkelijk 2012	begroot 2012	werkelijk 2.011
		€	€	€
Contributies lidorganisaties	10	534.321	496.000	464.253
Opbrengsten trainingen en bijeenkomsten		13.960	10.000	21.523
Inkomsten van derden		189.361	161.000	347.370
Campagne		73.650	-	-
Bedrijvendesk		84.278	-	-
Dienstverlening		52.202	30.000	25.827
Overige Baten		61.015	-	-
Bijdrage Fonds Effectiviteit		-	-	-
Linkis Debiteur		-	-	8.650
Terug te ontvangen BTW		3.669	-	13.644
Financiële baten	15	17.106	3.000	18.855
Totale baten		1.029.562	700.000	900.122
Lasten				
Personeelskosten	11	704.384	513.000	714.890
Huisvestingskosten	12	42.659	52.000	46.624
Beheerkosten	13	61.478	65.000	50.132
Bedrijvendesk Projectkosten		48.596	-	-
Dienstverlening		45.792	20.000	-
Activiteiten	14	203.862	161.500	233.707
Financiële lasten	15	-	250	-
Onvoorzien		-	24.353	-
Totale lasten		1.106.772	836.103	1.045.353
Saldo Baten en Lasten		77.210-	136.103-	145.231-
Toevoeging Campagne Reserve		11.159	-	21.923-
Toevoeging Bestemmingsfonds Reserve		35.000	-	-
Onttrekking Communicatie Reserve		14.562-	-	6.000
Onttrekking Linkis Fonds		18.339-	-	99.567
Onttrekking Bestemmingsfonds Effectiviteitsprogramma		90.786-	129.460-	89.292
Mutatie Continuïteitsreserve		318	6.643-	27.705-
Saldo mutaties fondsen en reserves		77.210-	136.103-	145.231
Resultaat na vrijval fondsen en reserves		-	-	-

*Correctie Begroting 2012: Onttrekking fonds Effectiviteit van Baten naar mutaties fondsen

Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten

I. Algemeen

Deze jaarrekening laat de balans en resultaten zien van de Vereniging Partos alsmede van het besloten platform Linkis en Programma Effectiviteit. Het platform Linkis is opgeheven per 1 januari 2012. Het resterende Bestemmingsfonds Linkis komt ter beschikking aan Partos voor activiteiten ten behoeve van het Particulier Initiatief. De medewerker Linkis is 1 maart 2012 met pensioen gegaan. De lasten van deze laatste periode zijn onttrokken aan het Bestemmingsfonds, in 2012 zijn er geen baten. Programma Effectiviteit heeft eigen baten en lasten verantwoord, het resultaat ervan wordt geboekt op het Bestemmingsfonds Effectiviteit.

Doelstelling

De Vereniging Partos heeft ten doel (Statuten, artikel 2):

- a) de vertegenwoordiging en behartiging van de gemeenschappelijke belangen van haar leden en de branche Particuliere Organisaties voor Internationale Samenwerking;
- b) het stimuleren van de kwaliteitsversterking, waaronder professionalisering, van de branche;
- c) het ondersteunen van de leden en derden in hun bedrijfsvoering, waaronder het aangaan van collectieve arbeidsvoorwaarden en het aanbieden van diensten tegen vergoeding, een en ander in de ruimste zin van het woord;
- d) het onderhouden van goede betrekkingen namens de leden met belanghebbende partijen in de omgeving van de branche van Nederlandse particuliere organisaties werkzaam op het gebied van internationale samenwerking;
- e) het bevorderen van een positieve beeldvorming over de branche;
- f) de vergroting van de maatschappelijke erkenning van en waardering voor de branche.

2. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, RJ 640 in het bijzonder. De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. In de balans en staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, of lagere bedrijfswaarde.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de nominale waarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en direct opeisbare banktegoeden.

3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het jaar. Baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Batenverantwoording

Baten uit contributies, drempelbedragen en entreegelden worden geheel toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking heeft. Overige baten worden verantwoord voor zover deze in het boekjaar gerealiseerd zijn.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. De afschrijvingen op materiële vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgingprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen, lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte economische levensduur van het actief. De volgende afschrijvingspercentages zijn gehanteerd:
 Verbouwingen 20% per jaar;
 Inventaris 33% per jaar.
 Aanschaf inventaris tot € 1.000,- per stuk wordt volledig als kosten geboekt in het jaar van aanschaf.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

4. Begroting

De begroting 2012 is vastgesteld op de Algemene Ledenvergadering van 8 november 2011.

5. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa gedurende het boekjaar was als volgt:

5. Materiële vaste activa	
	<i>inventaris & inrichting</i>
	€
Aanschafwaarde per 01-01-2012	12.650
Investeringen	-
Desinvesteringen	-
<hr/>	
Aanschafwaarde per 31-12-2012	12.650
<hr/>	
Afschrijving voorgaande jaren	11.770
Afschrijving desinvestering	-
Afschrijving boekjaar	880
<hr/>	
Afschrijvingen per 31-12-2012	12.650
<hr/>	
Boekwaarde per 31-12-2012	-

6. Vorderingen

6.Vorderingen		
	31-12-2012	31-12-2011
	€	€
Debiteuren	39.809	51.841
Nog te ontvangen bankrente	11.133	18.855
Waarborgsom huur	7.154	7.154
Te vorderen ziekingeld	3.750	-
Te vorderen Pensioenpremie werknemers	-	2.014
Te vorderen omzetbelasting	276	7.728
Te vorderen Pensioenpremie PGGM	-	1.622
Totaal Vorderingen	62.122	89.214

7. Liquide middelen

7. Liquide Middelen		
	31-12-2012	31-12-2011
	€	€
Kas	143	16
Triodos R.C.	44.346	8.405
ASN Sparen	163.794	262.009
Rabo R.C.	506	691
Rabo Bonussparen	419.811	405.768
Kruisposten	-	463
Totaal	628.600	677.352

Partos beschikt over betaalrekeningen bij de Triodos Bank en de Rabobank. Naast deze rekeningen heeft Partos bij de ASN en Rabo spaarrekeningen. Na de staatsovername blijft Partos de ASN beschouwen als een veilige bank. Alle gelden zijn direct opeisbaar. De gelden van het dienstentegoed ex-KH leden maken hiervan deel uit.

8. Reserves en fondsen

Uitgangspunten bij de verdeling zijn:

- Het resultaat van Effectiviteit wordt onttrokken aan het bestemmingsfonds Effectiviteit; dit fonds is gevormd einde 2010 uit het overschot van het Kwaliteitshuis ter dekking van de opstartkosten van het Effectiviteit Programma. De Onttrekking is besteed aan de ontwikkeling en uitvoering van activiteiten in het kader van leren en evalueren.
- De lasten verbonden aan de activiteiten ten behoeve het Particulier Initiatief worden onttrokken aan het bestemmingsfonds van Linkis; dit platform is beëindigd per 31 december 2011, het saldo is bestemd voor activiteiten en initiatieven op het terrein van Particulier Initiatief.
- De ledenbijdragen van de Actie Je Krijgt Wat Je Geeft zijn hoger dat de externe kosten, het positieve resultaat wordt toegevoegd aan Campagnereserve. De reserve staat, conform overleg met de bijdragende leden, ter beschikking voor de financiering van initiatieven die de belangen en imago van de sector binnen politiek en publiek ondersteunen.
- De externe kosten voor het bouwen van de nieuwe Partos portal zijn volgens plan onttrokken aan de reserve Communicatie.
- Op de begroting 2013 staat een Bestemmingsreserve Onderzoek van
- € 35.000, vanuit de resultaatsverdeling 2012 is hiervoor een bestemmingsreserve onderzoek gevormd.
- Het overblijvende resultaat 2012 (€ 318) van de activiteiten van Partos wordt voor toegevoegd aan de aan de Continuïteitsreserve.

De auditcommissie van het Partos Bestuur heeft 12 maart 2013 het richtbedrag voor de continuïteitsreserve per 31 december 2012 vastgesteld op € 203.000. Met het huidige saldo wordt het richtbedrag als bereikt beschouwd.

Het verloop van het eigen vermogen gedurende 2012 is als volgt:

8. Bestemmingsreserves en Fondsen

Verdeling Reserves en Fondsen	A	B	C	D=B-C	E=A+D
	Saldo per 1-1-2012	Toevoeging	Onttrekkingen (Uitgaven)	Mutatie 2012	Saldo per 31-12-2012
	€	€	€	€	€
Continuïteitsreserve Partos Algemeen	201.001	318	-	318	201.319
Bestemmingsreserve Onderzoek	-	35.000	-	35.000	35.000
Bestemmingsreserve Communicatie Partos	71.705	-	14.562	14.562-	57.143
Bestemmingsreserve Campagne	10.299	11.159	-	11.159	21.458
Bestemmingsfonds Linkis	55.174	-	18.339	18.339-	36.835
Bestemmingsfonds Effectiviteits Programma	230.708	-	90.786	90.786-	139.922
Totaal	568.887	46.477	123.687	77.210-	491.677

9. Kortlopende schulden

9. Kortlopende schulden		
	31-12-2012	31-12-2011
Crediteuren	22.530	20.866
Dienstentegoed 3 KH leden	86.268	96.810
Afdracht loonheffingen en soc. premies	38.454	31.862
Afdracht pensioenfond	547	
Vakantiegeld en -dagen	25.811	31.149
Nog te besteden bedrijvendesk	15.722	
Overige schulden en overlopende passiva	9.714	13.772
Schulden Linkis	0	4.100
Totaal	199.045	198.559

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Pensioenverplichtingen

De pensioenregeling van Partos is ondergebracht bij het bedrijfspensioenfonds voor Zorg en Welzijn. Het pensioenfonds hanteert het middelloonstelsel. Partos is de pensioenpremie verschuldigd aan het pensioenfonds. Het pensioenfonds stelt de jaarlijkse premie vast op grond van het premiebeleid. De financiële positie van het pensioenfonds leidt niet tot een verplichting van het pensioenfonds tot het terugstorten van premie of het betalen van een bedrag van de aangesloten werkgever wegens een vermogensoverschot. Een tekort in de vermogenspositie in enig kalenderjaar leidt niet tot een verplichting voor de aangesloten werkgever tot het betalen van een aanvullende premie of bedrag op de voor dat jaar vastgestelde premie.

Huurverplichtingen

Per 1 augustus 2009 heeft Partos een ruimte voor de periode van 5 jaar gehuurd in dit pand (tot 31 juli 2014). De jaarlijkse verplichting bedraagt € 29.340, exclusief servicekosten.

Leaseverplichting

Er is een leasecontract voor een bedrijfsauto, de verplichting per 31 december 2012 bedraagt € 8.436 per jaar. Looptijd is tot 30-10-2014.

Garantstelling

Gezien het belang dat Partos toekent aan de activiteiten van de EEN Campagne heeft Partos een garantie afgegeven aan EEN voor de jaren 2012 en 2013. Mochten onverhoopt de EEN-inkomsten in genoemde jaren achterblijven dan zal Partos jaarlijks ter hoogte van € 20.000 garant staan.

Staat van baten en Lasten over 2012

Staat van Baten en Lasten over 2012

	ref.	Partos Algemeen		EffectiviteitsP.		Linkis		Totaal	
		werkelijk	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot
		2012	2012	2012	2012	2012	2012	2012	2012
		€	€	€	€	€	€	€	€
Baten									
Contributies lidorganisaties	10	534.321	496.000	-	-	-	-	534.321	496.000
Trainingen en bijeenkomsten		4.815	10.000	9.145	-	-	-	13.960	10.000
Bijdrage vanuit fonds Effectiviteit		-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijvendesk		84.278	-	-	-	-	-	84.278	-
Inkomsten vanuit derden		32.449	-	156.912	161.000	-	-	189.361	161.000
Overigen		9.247	-	51.768	-	-	-	61.015	-
Dienstverlening		48.542	30.000	3.660	-	-	-	52.202	30.000
Campagne		73.650	-	-	-	-	-	73.650	-
Terug te ontvangen BTW		3.669	-	-	-	-	-	3.669	-
Financiële baten	15	17.106	3.000	-	-	-	-	17.106	3.000
TOTALE BATEN		808.077	539.000	221.485	161.000	-	-	1.029.562	700.000
Lasten									
Kosten van Activiteiten									
Public relations & public affairs		3.389	15.000	-	-	-	-	3.389	15.000
Trainingen en bijeenkomsten		22.812	20.000	1.206	10.000	-	-	24.018	30.000
Communicatie		40.226	25.000	-	-	925	-	41.151	25.000
Onderzoek		15.881	70.000	12.738	-	-	-	28.619	70.000
Deelname Concord		20.670	21.500	-	-	-	-	20.670	21.500
Campagnekosten		62.491	-	-	-	-	-	62.491	-
ODDC. OfC		-	-	12.732	-	-	-	12.732	-
Subtotaal van kosten Activiteiten		165.469	151.500	37.468	10.000	925	-	203.863	161.500
Personeelskosten	11	444.318	295.000	245.377	218.000	14.689	-	704.384	513.000
Huisvestingskosten	12	27.781	30.000	14.388	22.000	491	-	42.659	52.000
Beheerkosten	13	44.208	33.000	15.038	32.000	2.235	-	61.480	65.000
Project Activiteiten (Bedrijvendesk)	14	48.596	-	-	-	-	-	48.596	-
Indiv. % Categoriele Dienstverl		45.792	20.000	-	-	-	-	45.792	20.000
Financiële lasten	15	-	250	-	-	-	-	-	250
Onvoorzien		-	15.893	-	8.460	-	-	-	24.353
Subtotaal Overige Kosten		610.693	394.143	274.803	280.460	17.414	-	902.910	674.603
Totale lasten		776.162	545.643	312.271	290.460	18.339	-	1.106.772	836.103
Resultaat		31.915	6.643-	90.786-	129.460-	18.339-	-	77.210-	136.103-
Toevoeging Bestemmingsreserve Communicatie		14.562	-	-	-	-	-	14.562	-
Onttrekking Bestemmingsf. Linkis		-	-	-	-	18.339	-	18.339	-
Onttrekking fonds Effectiviteits Programma		-	-	90.786	129.460	-	-	90.786	129.460
Toevoeging Bestemmingsreserve Onderzoek		35.000-	-	-	-	-	-	35.000-	-
Toevoeging Campagne Reserve		11.159-	-	-	-	-	-	11.159-	-
Toevoeging Continuïteits Reserve		318-	-	-	-	-	-	318-	-
Resultaat na mutaties fondsen en reserves		0-	6.643-	0-	-	0-	-	-	-

Algemene toelichting bij de staat van baten en lasten:

In de tabellen staan steeds cursief en in kleiner lettertype de begrootte bedragen onder de werkelijke.

10. staat van Baten 2012

Partosledenadministratie: 31 december 2012 waren er 120 leden, 5 organisaties hebben opgezegd in 2012: Adra, TODOS, Jeugd- en Kindzorg, KNCV- Tuberculosefonds, Theatre Embassy. Als nieuwe leden zijn toegetreden in 2012: Bid Network, CHOICE, CNV International, European Partnership for Democracy (EPD), HealthnetTPO(hernieuwd), IntEnt, Karuna Foundation, Milieudéfensie, Nederlands Instituut voor Meerpartijdemocratie (NIMD), Rainfoundation, Waste, Women Win, Yente, Zeister Zendelingen Genootschap (ZZG), Schone Kleren Campagne, Stop Kindermisbruik, Text to Change, Trans National Institute(TNI), WorldPressPhoto(hernieuwd). Door de fusie van Press Now en Free Press is FreePressUnlimited lid.

Contributie

Er is een netto aanwas van 13 leden, de contributiedoelstelling werd daarmee ruimschoots gehaald. Organisaties die MFS2 ontvangen, betrokken zijn bij de Stichting Gezamenlijke Evaluaties en in 2011 nog geen lid werden in 2012 lid. Daarnaast zijn ook enkele andere organisaties lid geworden.

Inkomsten derden

Betreft de samenwerking met PSO in twee Kosten Gemene Rekeningen, één voor leeractiviteiten in PSO Outreach en één voor de integratie van de digitale documenten van PSO in de nieuwe Partos portal; om de door PSO opgebouwde kennis niet verloren te laten gaan bij de beëindiging van PSO, is voor deze samenwerking gekozen. De kosten van Partos, € 156.912 zijn doorberekend aan PSO en als Baten geboekt.

10. Baten			
	Werkelijk 2012	Begroot 2012	2011
	€	€	€
Contributies Partosleden			
Contributie leden	526.721	496.000	464.253
Entreebedragen	7.600	-	-
Totaal Contributie	534.321	496.000	464.253
Overige opbrengsten			
Bijdragen trainingen, bijeenkomsten	13.960	10.000	21.523
Inkomsten derden	189.361	161.000	347.370
Bijdrage Fonds Effectiviteit	pm	pm	
Campagne	73.650	-	
Overige	61.015		-
Bedrijvendesk	84.278		
Individuele & Categorieale Dienstverlening	52.202	30.000	25.827
Financiële baten	17.106	3.000	18.855
Terug te ontvangen BTW 2012	3.669		13.644
Totaal overige opbrengsten	495.241	204.000	427.219
Totaal	1.029.562	700.000	891.472

*Correctie Begroting 2012: Onttrekking fonds Effectiviteit van Baten naar mutaties fondsen

Bedrijvendesk

De Bedrijvendesk wordt gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken en beloopt vooralsnog 2012 en 2013. De ontvangen subsidie wordt geplaatst op “nog te besteden bedrijvendesk” en afgeboekt wanneer de kosten gemaakt zijn.

Dienstverlening

Dienstverlening betreft doorberekening aan leden van juridische kosten die gemaakt zijn in het kader van het “0% traject Omzetbelasting” en Shared Services kosten die aan deelnemende leden zijn berekend met een BTW verplichting. Bij de overige baten zijn activiteitenkosten doorberekend aan leden waarop geen BTW verplichting drukt.

Overige Baten

Ter afronding van de Kwaliteitshuis evaluaties werden nog enkele afrondende activiteiten georganiseerd om de opgedane kennis te borgen, deze waren voor alle leden toegankelijk. De externe en interne kosten (totaal € 34.000) werden gefactureerd aan de ex- KH deelnemers en zo mogelijk afgeboekt van de dienstentegoeden. Voorts werd van PSO € 11.000 ontvangen voor uit te voeren leeractiviteiten. Deze gelden zijn verrekend in het fonds Effectiviteitsprogramma. Voorts waren er nog enkele kleinere posten.

II. Personeelskosten

	werkelijk 2012 / begroot 2012				2011
	Partos	EffectiviteitsP.	Linkis	Totaal	Totaal
	€	€	€	€	€
Bruto lonen	310.786	203.331	12.174	526.291	528.982
	210.233	154.685	-	364.918	537.199
Sociale lasten en premies	88.837	37.423	2.113	128.373	121.926
	55.000	45.900	-	100.900	107.440
Reiskosten	16354	6.923	147	23.424	24.984
	12.000	5.000	-	17.000	14.800
Ingehuurd personeel	8.310	8.148	-	16.458	-
	4.800	7.465	-	12.265	-
Deskundigheidsbevordering	8.759	450	-	9.209	472
	3.000	500	-	3.500	13.000
Ontvangen ziekengelden	-10.859	-16.670	-	-27.528	-
	-	-	-	-	-
Overige personeelskosten	22.130	5.772	255	28.157	38.527
	9.967	4.450	-	14.417	37.561
Totaal Personeelskosten	444.318	245.377	14.689	704.384	714.890
<i>Totaal Personeelskosten begroot</i>	<i>295.000</i>	<i>218.000</i>	<i>-</i>	<i>513.000</i>	<i>710.000</i>

De afwijking van de begroting komt voort uit ontwikkelingen die bij het opstellen van de begroting niet waren voorzien: Tegenover een stijging van Personeelskosten staan Baten die niet waren

voorzien bij het opstellen van de begroting. Te denken valt aan kosten en baten inzake de Bedrijvendesk en de gaande het jaar uitgebreide samenwerking met PSO. Personeelskosten worden geboekt op kostenplaats waarvoor men werkzaam is. De kosten van de Directie en de medewerker Finance zijn als overhead naar rato van de overige FTE's op de kostenplaatsen verdeeld.

Vergoeding directie en bestuur

De directie werd in 2012 gevormd door de heer A.R. Kohnstamm. In 2011 bedroegen de kosten van de directie € 103.201. Per 1 oktober is zijn salaris op verzoek van werknemer met 10% verlaagd. Evenals in 2011 heeft in 2012 geen generieke loonsverhoging, danwel indexering plaatsgevonden van de salarissen. Gedurende het jaar 2012 waren er gemiddeld 10,5 FTE in dienst. In 2011 waren er 10 FTE in dienst. Het Bestuur is onbezoldigd en er zijn aan hen geen onkostenvergoedingen betaald.

Vergoeding directie en bestuur

	2012
	€
Brutoloon	71.370
Vakantiegeld, eindejaarsuitkering	12.253
Sociale lasten	9.038
Pensioenpremie werkgever	9.448
Totaal	102.109

12. Huisvestingskosten

12. Huisvesting

	werkelijk 2012 / begroot 2012				2011
	Partos	EffectiviteitsP.	Linkis	Totaal	Totaal
	€	€	€	€	€
Huur en servicekosten	22.293 22.000	12.491 17.000	455 -	35.239 39.000	34.309 35.550
Ondersteunende diensten	4.196 3.800	1.576 2.500	35 -	5.807 6.300	5.286 8.500
Kleine aanschaffingen	692 3.000	41 1.750	- -	733 4.750	2.972 1.550
Overige huisvestingskosten	- 700	- 250	- -	- 950	365 400
Afschrijving	600 500	280 500	- -	880 1.000	3.693 6.000
Totaal Huisvesting	27.781	14.388	491	42.659	46.624
<i>Totaal Begroot</i>	<i>30.000</i>	<i>22.000</i>	<i>-</i>	<i>52.000</i>	<i>52.000</i>

13. Algemene Beheerkosten

	werkelijk 2012 / begroot 2012				2011
	Partos	EffectiviteitsP.	Linkis	Totaal	Totaal
	€	€	€	€	€
Bestuurskosten algemeen	784 1.500	- -	- -	784 1.500	8.246 2.500
Kosten ALV	3.929 5.000	- -	- -	3.929 5.000	5.872 3.000
Vergaderkosten	230- 1.500	2.038 2.500	1.716 -	3.524 4.000	369 6.000
Representatiekosten	3.516 2.500	1.329 500	- -	4.845 3.000	3.052 750
Automatiseringskosten	5.374 3.500	2196,73 3.000	79,9 -	7.651 6.500	6.408 14.000
Administratiekosten	1.997 2.000	873 1.000	128 -	2.998 3.000	2.936 2.250
Accountantskosten	5.144 5.000	3.274 3.000	10- -	8.409 8.000	8.202 8.250
Advieskosten	9.970 4.000	2.219 15.200	- -	12.189 19.200	63.776 7.000
Kantoorartikelen	2.750 1.200	745 800	32 -	3.527 2.000	2.088 5.000
Telefoon, fax, portokosten	4.500 3.000	1.354 1.500	106 -	5.960 4.500	4.357 5.000
Drukwerk	1.996 2.000	580 2.000	141 -	2.717 4.000	4.036 2.250
Kosten dubieuze debiteuren	- -	- -	- -	- -	- 750
Overige	4.475 1.800	429 2.500	41 -	4.945 4.300	3.830 5.400
Totaal beheerkosten	44.206	15.038	2.235	61.478	113.172
<i>totaal beheerkosten begroot</i>	<i>33.000</i>	<i>32.000</i>	<i>-</i>	<i>65.000</i>	<i>65.000</i>

De Bestuurskosten bestaan uit: representatie.

14. Activiteiten

	werkelijk 2012 / begroot 2012				2011
	Partos	EffectiviteitsP.	Linkis	Totaal	Totaal
	€	€	€	€	€
PA & PR	3.389	-	-	3.389	14.677
	15.000	-	-	15.000	15.000
Trainingen, bijeenkomsten, Partos Plaza	22.812	1.206	-	24.018	19.282
	30.000	-	-	30.000	60.000
Communicatie	40.226	-	-	40.226	15.338
	25.000	-	-	25.000	80.000
Deelname Concord	20.670	-	-	20.670	20.670
	21.500	-	-	21.500	19.500
Onderzoek	15.881	12.738	-	28.619	19.540
	60.000	10.000	-	70.000	20.000
Campagnekosten	62.491	-	-	62.491	5.782
	-	-	-	-	-
Dienstverlening	-	-	-	-	17.735
	-	-	-	-	10.000
Lerend vermogen	-	10.792	-	10.792	1.052
	-	-	-	-	-
Website Linkis	-	-	925	925	5.373
	-	-	-	-	-
ODDC kosten	-	6.576	-	6.576	39.555
	-	-	-	-	-
Open for Change	-	6.157	-	6.157	11.663
	-	-	-	-	-
Totaal Activiteiten	165.469	37.468	925	203.862	170.667
<i>totaal Activiteiten begroot</i>	<i>151.500</i>	<i>10.000</i>	<i>-</i>	<i>161.500</i>	<i>204.500</i>

15. Financiële baten

	2012	begroot 2012	werkelijk 2011
	€	€	€
Bankrente	17.106	-	18.855
totaal	17.106	0	18.855

Amsterdam, 13 maart 2013

De directie,

A.R. Kohnstamm

Amsterdam, 13 maart 2013

Penningmeester Bestuur Partos,

H. Jochemsen

Vereniging Partos, Ellermanstraat 18b, 1099 BX Amsterdam

Overige Gegevens

Statutaire regeling bestemming overschot/tekort

De Algemene Ledenvergadering dient op grond van de statuten een besluit te nemen over de bestemming van het in een boekjaar behaalde overschot of tekort, op basis van een voorstel van het bestuur.

Voorstel bestemming overschot/tekort 2012

Het bestuur stelt voor het in 2012 behaalde resultaat te verdelen conform is uiteengezet onder referentie 8 van deze jaarrekening.

Bestemmingsreserves en Fondsen (2012)

Verdeling Reserves en Fondsen	A	B	C	D=B-C	E=A+D
	Saldo per 1-1-2012	Toevoeging	Onttrekkingen (Uitgaven)	Mutatie 2012	Saldo per 31-12-2012
	€	€	€	€	€
Continuïteitsreserve Partos Algemeen	201.001	318	-	318	201.319
Bestemmingsreserve Onderzoek	-	35.000	-	35.000	35.000
Bestemmingsreserve Communicatie Partos	71.705	-	14.562	14.562-	57.143
Bestemmingsreserve Campagne	10.299	11.159	-	11.159	21.458
Bestemmingsfonds Linkis	55.174	-	18.339	18.339-	36.835
Bestemmingsfonds Effectiviteits Programma	230.708	-	90.786	90.786-	139.922
Totaal	568.887	46.477	123.687	77.210-	491.677

Ter vergelijking 2011

Bestemmingsreserves en Fondsen (2011)

Verdeling Reserves en Fondsen	A	B	C	D=B-C	E=A+D
	Saldo per 1-1-2011	Toevoeging	Onttrekkingen (Uitgaven)	Mutatie 2011	Saldo per 31-12-2011
	€	€	€	€	€
Continuïteitsreserve Partos Algemeen	173.296	27.705	-	27.705	201.001
Bestemmingsreserve Communicatie Partos	50.000	27.705	6.000	21.705	71.705
Bestemmingsreserve Campagne	16.081	-	5.782	-5.782	10.299
Bestemmingsfonds Linkis	154.741	8.650	108.217	-99.567	55.174
Bestemmingsfonds Effectiviteits Programma	320.000	319.341	408.633	-89.292	230.708
Totaal	714.118	355.696	528.632	-145.231	568.887

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die hier vermeld dienen te worden.

Controleverklaring Accountant I/2

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Vereniging Partos te Amsterdam.

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2012 van Vereniging Partos te Amsterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en de staat van baten en lasten over 2012 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 "Organisaties zonder winststreven". Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de vereniging gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AX Amsterdam
Postbus 13008
1000 AA Amsterdam

Telefoon 020 571 21 41
Telefax 020 664 21 87
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl

VENNOTEN

drs. A.P. Buteijn
drs. J.J.M. Huijbregts
M. Karman
J.J.H.G. Stengs
drs. G. Visser

MEDEWERKERS-REGISTERACCOUNTANT

M. Belkadi
drs. P.A.J.M. Bonants
drs. R.W.J. Bruinooge

SENIOR ORGANISATIEADVISEUR

drs. P.W.A. Kasteleyn, RC
www.dubois.nl

Controleverklaring Accountant 2/2

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Vereniging Partos per 31 december 2012 en van het resultaat over 2012 in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 "Organisaties zonder winststreven".

Amsterdam, 13 maart 2013

Dubois & Co. Registeraccountants

Origineel getekend door:
G. Visser

Bijlagen

Bijlage A begroting 2013

Begroting 2012 - Partos Totaal	2013	2012
	Begroting	Begroting
	€	€
BATEN		
Contributies Partos Algemeen (PA)	535,000	496,000
Entreegeld nieuwe lidorganisaties	-	-
Subtotaal contributies	535,000	496,000
Overige baten		
Bijdragen trainingen en bijeenkomsten	30,000	10,000
Individuele & Categoriele Dienstverlening	30,000	30,000
Dienstverlening Leden PSO Outreach	-	161,000
Bijdrage vanuit fonds Effectiviteit	-	129,460
Inkomsten vanuit derden/projecten	80,000	-
Taakstellend door te belasten uren	20,600	-
Financiële baten	10,000	3,000
Subtotaal overige baten	170,600	333,460
TOTALE BATEN	705,600	829,460
LASTEN		
Kosten van Activiteiten		
• Public relations & public affairs	10,000	15,000
• Trainingen en bijeenkomsten	35,000	30,000
• Communicatie	10,000	25,000
• Onderzoek	35,000	70,000
• Lidmaatschap Concord	16,000	21,500
• Externe project kosten	21,500	-
Subtotaal Kosten van Activiteiten	161,500	161,500
Overige Lasten		
Personeelskosten	557,000	513,000
Huisvesting	43,000	52,000
Beheerskosten	56,000	65,000
Indiv. & Categ. dienstverlening	20,000	20,000
Financiële lasten	-	250
Onvoorzien (3%)	-	24,353
Subtotaal Overige Kosten	676,000	674,603
TOTALE LASTEN	803,500	836,103

vervolg begroting pagina 60

Begroting 2012 - Partos Totaal	2013	2012
Resultaat	-97,900	
Toevoeging/Vrijval bestemmingsfondsen en reserves	89,000	
RESULTAAT na vrijval fondsen & reserves	-8,900	
Saldo bestemmingsreserve Communicatie 01-01-2013	40,000	
Onttrekking	34,000	
Saldo bestemmingsreserve Communicatie 31-12-2013	6,000	
Saldo continuïteitsreserve 01-01-2013	240,000	
Onttrekking	8,900	
Saldo Continuïteitsreserve 31-12-2013	231,100	
Saldo fonds Effectiviteitsprogramma 01-01-2013	84,000	
Onttrekking	27,500	
Saldo fonds Effectiviteitsprogramma per 31-12-2013	56,500	
Bestemmingsreserve Campagne 01-01-2013	10,000	
Onttrekking	-	
Bestemmingsreserve Campagne 31-12-2013	10,000	
Bestemmingsreserve Onderzoek 01-01-2013	35000	
Onttrekking	35000	
Bestemmingsreserve Onderzoek 31-12-2013	-	

Bijlage B Ledenlijst Partos

1% club	Habitat for Humanity	Rain Foundation
Action Aid	Health Net TPO	Red een Kind, Stichting
Aflatoun (St. Child Savings International)	Heifer Nederland, Stichting	RNTC
Agri-ProFocus	HIRDA	Rode Kruis, Het Nederlandse
AKVO	Hivos	Rutgers/WPF
AMREF Flying Doctors	Home Plan	Save the Children Nederland
Aqua for All	Humana People to people	Schone Kleren Kampagne
AWEPA	I Plus Solutions	Seva Network Foundation
BiD Network	IAHV	Share People
Both ENDS	ICCO	Simavi
Butterfly Works	ICDI	SNV
CARE Nederland	ICS	Solidaridad
Centre for Safety and Development	IICD	SOMO
Child Helpline International	IKV/Pax Christi	SOS-Kinderdorpen
Choice	ILEIA	SPARK
CILC	IntEnt	STOP AIDS NOW
CNV International	IUCN Nederlands Comite	Stop Kindermisbruik
Connect International	Karuna	Terre des Hommes
Cordaid	Kinderpostzegels Nederland, Stichting	Text to Change
Dance4life	Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland - Nicaragua (LBSNN)	Transnational Institute
DCDD	Leger des Heils	Unicef
Defence for Children	Leprastichting	UTZ Certified
DOEN , Stichting	Liliane Fonds	VSO Nederland
Dokters van de Wereld	Mama Cash	War Child
Dorcas Aid International	Medisch Comité Nederland-Vietnam	WASTE
Edukans	Melania Ontwikkelingssamenwerking, Stichting	WECF
ETC Foundation	Mensen met een Missie	Wemos
European Journalism Centre	MilieuDefensie	Wereldkinderen
European Partnership for Democracy (EPD)	MIVA/OneMen	WereldOuders
Evert Vermeer Stichting	NCDO	Wereldwinkels, Landelijke vereniging
Fact Foundation	Nederlands Centrum voor Inheemse Volken	Wetlands international
Fairfood	Nederlands Helsinki Comité	Wilde Ganzen, stichting
Female Cancer	NEDWORC, Vereniging	Wo=Men
FOEI	NIMD	Women win
Free Press Unlimited	Oikos	Woord en Daad
Fres	Oxfam Novib	World Granny
Gender and Water Alliance	Plan Nederland	World Press Photo
Global Initiative on Psychiatry	Prisma	World Vision Nederland
Global Village Media (OneWorld + Onze Wereld)	PSO	Yente Foundation
GPPAC Foundation		ZOA Vluchtelingen zorg
		ZZG

JAARVERSLAG

2012

PARTOS

**Branchevereniging voor Internationale Samenwerking
Dutch Association of NGOs working in International Development**